

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/136/2024
Identifikačné číslo spisu:	1518205711
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1518205711.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovvej v spore žalobkyne: JUDr. Ľ. H., nar. XX. XX. XXXX, L. L., H. M. XXXC., proti žalovanému: News and Media Holding, a.s., Bratislava, Einsteinova 25, IČO: 47 256 281, zastúpený Škubla & Partneri s. r. o., advokátska kancelária, Bratislava, Digital park II, Einsteinova 25, IČO: 36 861 154, o uloženie povinnosti uverejniť odpoveď a opravu, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. B5-50C/38/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2024 sp. zn. 14Co/97/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 04. februára 2020 č. k. 50C/38/2018 - 183 rozhodol tak, že súd žalobu zamietá (I. výrok). Súd priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (II. výrok).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že z predložených listinných dôkazov súd zistil, že dňa 19. 07. 2018 v týždenníku J. X G. v čísle 29, na stranách 64 a 66 v článku s názvom „H. R.“ boli zverejnené nepravdivé skutkové tvrdenia. Žalobkyňa sa domáhala opravy v zmysle § 7 ods. 1 v zmysle Tlačového zákona, ako aj odpovede podľa § 8 Tlačového zákona. V zákonnej lehote žalobkyňa požiadala vydavateľa o uverejnenie opravy a odpovede a doručila ju žalovanému dňa 14. 08. 2018, resp. 16. 08. 2018. Žalovaný opravu neuverejnil. Dňa 21. 09. 2018 sa žalobkyňa obrátila žalobou na súd, ktorou sa domáha uverejnenia tlačovej opravy a odpovede.

1.2. S poukazom na vyššie citované ustanovenia tlačového zákona súd pri posudzovaní opodstatnenosti nároku žalobkyne na uverejnenie opravy a odpovede, v prvom rade skúmal dodržanie hmotnoprávných lehôt vo vzťahu k včasnému uplatneniu nároku na uverejnenie odpovede u odporcu a následne vo vzťahu k včasnému uplatneniu nároku na súde. Žalobkyňa ako oprávnená osoba svoj nárok u žalovaného uplatnila dňa 16. 08. 2018, tak ako vyplýva zo sledovania zásielky. Osemďňová lehota na

uverejnenie opravy a trojdňová lehota na uverejnenie odpovede bezvýsledne uplynula dňom 24. 08. 2018 a 19. 08. 2018. Nárok na uverejnenie odpovede žalobkyňa uplatnila na súde dňa 21. 09. 2018. Z uvedeného vyplýva, že nárok žalobkyne bol v oboch prípadoch uplatnený včas.

1.3. Treba veľmi dôsledne rozlišovať fakty a hodnotiace úsudky. Kým pravdivosť prvých je možné dokázať, správnosť druhých preukázať nie je možné.

1.4. Skutkové tvrdenia majú objektívnu povahu. Spravidla ide o rozširovanie nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich skutočností. Určujúcim charakterom neoprávnenosti informácie je difamujúci, dehonestujúci, prípadne až degradujúci charakter. Porušenie práva na česť a dôstojnosť môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré môžu objektívne spôsobiť ujmu na cti a dôstojnosti dotknutého subjektu v očiach ostatných osôb. To, či je určité tvrdenie difamujúce, treba posudzovať nielen podľa použitých výrazov, formulácií, ale aj z celkového dojmu s prihliadnutím na všetky okolnosti a súvislosti, za ktorých k tvrdeniu došlo.

1.5. Hodnotiaci úsudok predstavuje subjektívne tvrdenie, vyjadrujúce osobný názor toho, kto hodnotiaci úsudok vyslovuje. Právne akceptovateľný je taký hodnotiaci úsudok, ktorý je vecný, konkrétny a primeraný čo do obsahu a formy a nesmie vybočovať z hraníc nutných na dosiahnutie cieľa.

1.6. Základným rozdielom medzi faktom a hodnotiacim úsudkom je v originalite hodnotiaceho úsudku. Hodnotiaci úsudok má totiž v sebe tvorivé prvky autora v tom zmysle, že vytvorí určitý jemu vlastný logický záver (t. j. jeho vlastný hodnotiaci úsudok) na základe určitých informácií. Takéto podklady by mali byť uvedené, aby bolo umožnené vytvorenie si vlastného názoru, vlastného hodnotiaceho úsudku. Obe zložky hodnotiaceho úsudku (podklady a vyvodenie logického záveru) musia tvoriť jednotný kompaktný celok a musia byť logicky spojené - logicky na seba nadväzovať. Hodnotiaci úsudok nemožno chápať tak, že nepodlieha žiadnym pravidlám, nakoľko v takom prípade by sa vytvoril inštitút, ktorý by ad absurdum znegoval právo na ochranu osobnosti.

1.7. Hodnotiaci úsudok zverejnený v tlači môže byť považovaný za ako taký nielen vtedy, ak je sprevádzaný skutočnosťami, na ktorých sa zakladá. Nevyhnutnosť súvislosti medzi hodnotiacim úsudkom a skutočnosťami, ktoré ho podopierajú sa môže meniť prípad od prípadu podľa špecifických okolností.

1.8. Zo znenia odpovede svedka vyplýva, že bol v pozícii najčítanejšieho printového média, dlhodobo sledovala kauzu, a teda cítila zodpovednosť prejavíť vôľu a názor ľudí, a teda tým pádom reflektovať pozíciu všeobecného názoru nespokojných občanov.

1.9. Článok, resp. komentár hodnotí a komentuje správanie sa osoby sudcu JUDr. H. H. na pozadí spoločenského diania. Predmetný článok obsahuje názory a hodnotenia autora - svedka, ktoré reflektujú celospoločenské dianie zvlášť to, ktoré verejnosť vnímala negatívne v zmysle rozporu so základnými etickými princípmi a morálkou. Bol vyjadrený subjektívny názor autora, ktorý vyjadril k danému faktu určitý postoj tak, že hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti na základe vlastných subjektívnych kritérií. Hodnotiaci úsudok nepodlieha dokazovaniu. Navyše autorka článku v čase jeho vydania vychádzala zo skutočností podchytených prvým rozsudkom špecializovaného trestného súdu v predmetnej trestnej veci, ktoré aj keď boli rozporované rozhodnutiami NS SR, špecializovaný trestný súd druhým rozsudkom ustálil a odôvodnil prečo jeho rozhodnutie bude nemenné s poukazom na zistené skutočnosti z nahrávok medzi sudcami a KS Banská Bystrica a výpovedí svedkov.

1.10. Súd poukazuje na skutočnosť, že samotné znenie opravy nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom a text opravy vykazuje hodnotiace úsudky napr. „zatiaľ nie je zrejmé“, „mal údajne intervenovať“, „polícia mala zdokumentovať“ a pod., a citáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. V zmysle tlačového zákona však znenie opravy nemôže obsahovať žiadne hodnotiace úsudky, ale iba skutkové tvrdenia. Taktiež nemôže obsahovať žiadne názory a komentáre žiadateľa. Tak isto rozsah opravy musí zodpovedať rozsahu napadnutých skutkových tvrdení, teda rozsah opravy musí byť totožný alebo aspoň primeraný textu, ktorý bol uverejnený. Znenie petitu žaloby je totožné so znením žiadosti o uverejnenie opravy, ktorú doručila žalobkyňa žalovanej strane. Súd žalobu zamietol aj z toho dôvodu, že návrh na opravu je svojím rozsahom v značnom nepomere s uverejneným článkom, keď obsahuje citácie rozhodnutia, ktoré však nie je ani presné vymedzené úvodzovkami. Článok, ktorý bol publikovaný a ktorý je predmetom tohto konania pritom neobsahuje žiadne odkazy a citácie súdnych rozhodnutí. Súd má za to, že žalovaná strana pokiaľ neuverejnila opravu v takom znení, v akom ju žiadal uverejniť žalobca, urobila tak v súlade so zákonom, keď text obsahuje neprípustné hodnotiace úsudky. Text opravy obsahuje neporovnateľne viac slov. Každý jeden odsek textu navrhovanej opravy je rozsiahlejší

počtom slov ako text v uverejnenom článku a keďže Tlačový zákon striktne určuje spôsob a rozsah opravy. Navyše súd poukazuje na skutočnosť, a tak ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Špecializovaného súdu Pezinok pracovisko Banská Bystrica, sa skutkové tvrdenia autorky článku zakladajú na pravde, keď bolo v trestnom konaní preukázané, a to prepisom zvukového záznamu zaznamenaného v budove Krajského súdu Banská Bystrica, že sudca JUDr. H. H. s bližšie nestotožnenou osobou (E.) žiadal, aby pustil osobu menom R., že bude na pivo a v ďalších rozhovoroch so sudcom H. na rozhodnutí vo veci a ak to bude mať niekto iný, tak to bude problém. V napádaných skutkových tvrdeniach, na ktoré žalobkyňa požaduje opravu, sa teda preukázalo, že sa zakladajú na pravde a navyše samotná autorka v ich obsahu používa slová ako „vraj“ alebo „hovori sa“. Súd žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol, ako aj z dôvodu že text opravy obsahuje hodnotiace úsudky, ktoré oprava obsahovať nemôže.

1.11. Ďalej súd skúmal obsahovú stránku žiadosti o uverejnenie odpovede, z hľadiska splnenia náležitostí stanovených v § 8 ods. 4 Tlačového zákona. V danom prípade žalobkyňa síce žalovanému oznámila znenie odpovede, ale toto vzhľadom k jeho obsahu a štruktúre nezodpovedalo požiadavkám tlačového zákona, nakoľko žalobkyňa v ňom opätovne uvádzala hodnotiace úsudky napr. „uverejnenie môže vyvolať dojem, že s útokmi“ alebo „mal iniciovať útok“ aj „mohli vadiť aj“ taktiež „mohol mať JUDr. H. H. niečo spoločné“, prípadne „naznačovaná spojitosť“ a „nebol s údajným podozrením nikdy ani obvinený“. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného nielen s poukazom na uplatnené právo na opravu, ale aj v ďalšom v súvislosti uplatneného práva na odpoveď, kde bez ďalšieho súd uvádza, že autorka predmetného článku aj v tejto časti, resp. posledného výroku uvádza hodnotiace úsudky napr. „mohli vadiť aj súdnicstvu“, „musela čeliť mafiánskemu zastrašovaniu“ alebo „vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne“ taktiež „bos úradoval aj z väzenia“ a podobne. Tak ako pri práve na opravu, tak aj pri uplatnenom nároku žalobkyne na odpoveď súd uvádza, že ani žalobkyňou uplatnená odpoveď nebola svojím rozsahom primeraná textu v spojitosti skutkovým tvrdením a z neho vyplývajúcim hodnotiacim úsudkom. Vzhľadom k tomu, že len takto vymedzený obsah žiadosti o zverejnenie odpovede je hmotnoprávnym predpokladom úspešného uplatnenia nároku na súde, súd žalobu žalobkyne zamietol.

1.12. Súd žalobu zamietol aj z dôvodu, že všetky uvádzané skutočnosti boli v článku pravdivé. Išlo o komentár reflektujúci celospoločenské dianie a previazanie v tom čase podsvetia s advokáciou s nitkami do justície. Skutkové tvrdenia obsiahnuté v článku boli pravdivé a hodnotiace úsudky mali základ v skutočných a pravdivých dejoch.

1.13. Na základe vykonaného dokazovania s prihliadnutím na hore uvedené ustanovenia, súd dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky na to, aby žalobe vyhovel.

1.14. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, podľa procesného úspechu. Žalovaná bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, preto má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.15. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 27. februára 2024 sp. zn. 14Co/97/2020 rozhodol tak, že Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 50C/38/2018-183 zo dňa 4. 2. 2020, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV sp. zn. B5-50C/38/2018 potvrdzuje (výrok I.). Žalovanému priznáva proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v prvom rade považuje odvolací súd za dôležité poukázať na to, že rozsudok súdu prvej inštancie dáva dostatočne presvedčivé a jasné odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav zistený po náležite vykonanom dokazovaní. Vykonaným dokazovaním dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré majú oporu v obsahu spisu. Dokazovanie vo veci súd prvej inštancie vykonal v dostatočnom rozsahu a výsledky vykonaného dokazovania zhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil v celom

súhrne, a aj náležite vyhodnotil. Na takto ustálený skutkový stav aplikoval súd prvej inštancie zodpovedajúce ustanovenia právnych predpisov a svoje dôvody, pre ktoré rozhodol tak, že žalobu zamietol, ako aj výroky o náhrade trov konania, aj riadne a presvedčivo vysvetlil. V odôvodnení svojho rozhodnutia podal súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľný výklad opodstatnenosti a zákonnosti výrokov svojho rozsudku. Rozhodnutie je teda dostatočne skutkovo a právne odôvodnené.

2.2. Žalobkyňa sa v predmetnej veci domáhala zverejnenia opravy týchto výrokov:

- sudca JUDr. H. H. na základe telefonátu s kolegom mal vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta Mgr. G. H. od brata J. R. prepustenie Č.U. J. R. z väzby;
- polícia mala zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta Mgr. G. H. až k sudcovi JUDr. H. H.,
- JUDr. H. H. ako sudca prepustil Č.F. P. z väzby na slobodu.

Žalobkyňa vo vzťahu k daným výrokom požadovala, aby súd uložil žalovanému povinnosť, cit.: „v týždenníku J. X G. uverejniť opravu a odpoveď v zmysle tlačového zákona na rovnakom mieste a rovnakým písmom akým bol uverejnený článok s názvom „H. R.“ zo dňa 19. 7. 2018 na str. 64 a 66, ktorú odôvodnila tým, že vo vydanom periodiku je na strane 66 uvedené skutkové tvrdenie, podľa ktorého mal sudca JUDr. H. H. na základe telefonátu s kolegom vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta Mgr. G. H. od brata J. R. prepustenie J. R. z väzby. Polícia mala podľa vydaného článku zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta Mgr. G. H. až k sudcovi JUDr. H. H. Tieto skutkové tvrdenia sú však nepravdivé. Vo vydanom periodiku bolo taktiež uvedené, že JUDr. H. H. ako sudca prepustil Č.F. P. z väzby na slobodu, čo nie je pravda, pretože menovaného A. P. sudca JUDr. H. H. nikdy z väzby na slobodu neprepustil. Osobu JUDr. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Keďže JUDr. H. H. zomrel dňa X. XX. XXXX, domáhala sa od žalovaného ako vydavateľa v zákonnej lehote práva na uverejnenie opravy ohľadom vyššie uvedených nepravdivých skutkových tvrdení podľa § 7 tlačového zákona jeho manželka JUDr. Ľ. H. ako blízka osoba v zmysle § 10 ods. 4 tlačového zákona. Periodická tlač bola vydaná dňa 19. 7. 2018, žiadosť o uverejnenie opravy podala na pošte dňa 14. 8. 2018, pričom podľa sledovania zásielky na Slovenskej pošte si ju žalovaný prevzal dňa 16. 8. 2018, teda mu došla v zákonnej 30-dňovej lehote od vydania tlače podľa § 7 ods. 2 Tlačového zákona. Zároveň boli vo vydanom článku uvedené aj pravdu skresľujúce tvrdenia. Na strane 65 a 66 bolo uvedené, že dňa 11. 9. 1999 ráno cestou do práce zaútočili na sudcu L. neznámi muži. Bez jediného slova, bez náznaku emócií ho mlátili a kopali do neho ešte aj vtedy, keď už len bezmocne ležal na zemi. Pre zranenia do práce v ten deň ani niekoľko nasledujúcich dní neprišiel. Páchateľov sa nepodarilo odhaliť, ale podľa L. opatrne volených slov útok súvisel s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadiť aj podsvetiu, aj súdnictvu“. Nasledujúce mesiace sudcu L. i jeho deti strážili policajti a L. odišiel z Banskej Bystrice pracovať na Ústavný súd SR v Košiciach. Taktiež bolo uvedené, že H. mafiánske vyhrážanie za krajský súd riešila B. M. L. nástupkyňa na mieste podpredsedu pre trestné veci. Aj ona musela čeliť mafiánskeму zastrašovaniu. Dvadsaťdruhá marca 2004 sa zobudila na susedov krik: „Horí vám auto!“ Rozospatá sudkyňa si najprv vravela: „Naše auto? Prečo?“ Vyzrela z okna na ulicu a pri pohľade na plamene pohlcujúce rodinnú Fabiu sa rýchlo prebrala. Napadlo jej iba jedno - toto je pomsta! Policajti našli pod predným kolesom poskladanú deku zapáchajúcu benzínom a znalecký posudok potvrdil, že k požiaru došlo v dôsledku úmyselného zapálenia auta. Niekoľko dní po požiari dostala sudkyňa anonym vyhrážajúci sa, že „skončí s vedrom plným betónu zaveseným na nohách“. Ona i jej deti dostali ochranu. Ani páchateľov tohto útoku sa nepodarilo odhaliť, vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne. Policajti považovali za podozrivého z iniciovania útoku na sudkyňu M. jej kolegu sudcu H. H.. Začali ho sledovať a odpočúvať, napichli aj telefón v jeho kancelárii v budove súdu. Tieto skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „H.X. R.“, ktorý sa týka JUDr. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o JUDr. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrážaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať tento niečo spoločné. Taktiež bola spojitosť JUDr. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná. V prípade útoku na sudcu E. L. bolo v článku uvedené, že mal byť pôvodcom disciplinárnych opatrení voči JUDr. H. H., pričom útok na sudcu L. mohol súvisieť s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadiť aj súdnictvu“. V prípade sudkyne M. bolo v článku výslovne uvedené, že za krajský súd riešila „H.“ mafiánske vyhrážanie. V

článku je ďalej uvedené len údajné podozrenie polície, že JUDr. H. H. mal iniciovať útok na sudkyňu M., skutočnosť, že nebol v súvislosti s údajným podozrením nikdy ani len obvinený a taktiež v tejto súvislosti polícia nemá jediný dôkaz, nie je v článku vôbec uvedená, čo taktiež pôsobí skresľujúco. Vyššie uvedené skutkové tvrdenia sa dotýkajú cti a dôstojnosti JUDr. H. H., pretože ho spájajú s trestnou činnosťou, ktorej sa nedopustil. JUDr. H. H. nemal s vyššie uvedenými útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. nič spoločné. Osobu JUDr. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Uvedené skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „H. R.“, ktorý sa týka JUDr. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o JUDr. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať JUDr. H. H. niečo spoločné. Taktiež bola spojenosť JUDr. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná.“

2.3. Keďže ťažiskovým bodom odvolacej argumentácie žalobkyne bolo jednak nesprávne posúdenie charakteru napadnutých výrokov súdom prvej inštancie ako hodnotiacich úsudkov, proti ktorým nemožno žiadať opravu ani uverejnenie odpovede podľa Tlačového zákona a jednak nesprávne právne posúdenie znenia opravy a odpovede súdom prvej inštancie, podstatou pre posúdenie opodstatnenosti podaného odvolania v prejednávanej veci bolo zodpovedanie otázky, či v prípade žalobkyňou napadnutých výrokov ide o skutkové tvrdenia alebo hodnotiace úsudky a či uplatnený nárok na uverejnenie opravy a odpovede spĺňa požiadavky uvedené v § 7 a § 8 Tlačového zákona. Odvolací súd v tomto smere dospel k záveru, že súd prvej inštancie obe predmetné otázky posúdil správne.

2.4. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v rámci tlačovej opravy sa žalobkyňa musí domáhať voči konkrétnemu nepravdivému skutkovému tvrdeniu uverejnenia opravy uvedením konkrétného pravdivého tvrdenia, avšak sa nemôže domáhať uverejnenia ďalšieho súvisiaceho textu, v prejednávanej veci obsahujúceho navyše citáciu celých pasáží neprávoplatného zrušujúceho rozhodnutia NS SR, z ktorého navyše v danom štádiu trestného konania ani nie je možné vyvodit', ktoré v ňom uvádzané tvrdenia sú, resp. budú v prebiehajúcom trestnom konaní preukázané ako pravdivé/nepravdivé. Žalobkyňou navrhované znenie opravy nezodpovedá svojím obsahom opravovaným nepravdivým tvrdeniam a obsahuje polemické výrazy (mali byť použité..., mal údajne intervenovať..., nie je zrejmé, či..., posúdeniu údajného pôsobenia...). Zo znenia požadovanej opravy navyše ani nie je možné vyvodit' záver o nepravdivosti žalobkyňou uvádzaných tvrdení a ich oprave, keď z jej obsahu vyplýva, napr. že NS SR uložil súdu, aby určil akcesoritu a mieru spoluúčasti obžalovaného vo vzťahu k sudcovi JUDr. H., najmä aby podrobne posúdil ich súčinnosť. Takto formulovanou opravou nedochádza k uvedeniu nepravdivých tvrdení na pravú mieru, nedochádza k vyvráteniu týchto tvrdení ani k uvedeniu pravdivého skutkového tvrdenia vo vzťahu k jednotlivým napádaným výrokom.

Vo vzťahu k prvému výroku, ktorého opravu žalobkyňa žiada, cit.: „sudca JUDr. H. H. na základe telefonátu s kolegom mal vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta Mgr. G. H. od brata J. R. prepustenie Č. J. R. z väzby“, odvolací súd v prvom rade uvádza, že v znení, v akom ho žalobkyňa v podanom návrhu uvádza, sa takýto výrok v článku nenachádza, žalobkyňa sama zlúčila do tohto výroku viaceré v článku uvádzané informácie a tvrdenia. Obdobne aj ďalšie tvrdenie, že: „JUDr. H. H. ako sudca prepustil Č. P. z väzby na slobodu“ nie je v žalobkyňou uvádzanom znení súčasťou dotknutého článku.

V oboch prípadoch žalobkyňa parafrázuje a zlučuje do návrhu viaceré v článku uvádzané informácie, tieto vytrháva z kontextu a následne potom v požadovanej oprave k týmto ňou vytvoreným výrokom, uvádza svoje vlastné vysvetlenia. Žalobkyňa navyše v požadovanej oprave cituje celé pasáže rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorým však tento súd vo veci nerozhodol, keď vec vrátil špecializovanému trestnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ak žalobkyňa v žiadosti o uverejnenie tlačovej opravy požaduje uvedenie citácie celých pasáží rozhodnutia NS SR, v podstate požaduje doplnenie predmetného článku, čo však Tlačový zákon v rámci inštitútu tlačovej opravy neumožňuje. Z ustanovenia § 7 ods. 3 Tlačového zákona totiž vyplýva, že predmetom, resp. dôvodom tlačovej opravy môže byť iba nepravdivé tvrdenie a nie neuvedenie údajov, ktoré sú podľa subjektívneho názoru žiadateľa o tlačovú opravu relevantné.

Súd prvej inštancie taktiež správne poukázal na to, že v prípade súdneho sporu je viazaný žalobným návrhom, čo znamená, že nemôže ani prekročiť návrhy žalobkyne a prisúdiť viac, než čoho sa domáha a nemôže ani rozhodnúť o inom znení opravy, ako je navrhovaná v žalobnom petite. Je pravdou, že súd

môže výnimočne v odôvodnených prípadoch vyhovieť požadovanej oprave len sčasti, ale môže tak urobiť len v prípade, ak by určitú konkrétnu časť textu len vypustil. Súd však nemôže svojím rozhodnutím nahrádzať, resp. formulovať nový text opravy. V danom prípade nie je možné, vzhľadom na formuláciu návrhu opravy, ktorej text je v prevažnej miere založený práve na citácii rozhodnutí NS SR (ktorých obsahom žalobkyňa preukazuje pravdivosť jednotlivých výrokov opravy), zmeniť bez ďalšieho text opravy len jednoduchým vypustením citácie týchto rozhodnutí, tak ako to tvrdí v podanom odvolaní žalobkyňa.

Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyni mohlo vzniknúť len vtedy právo na opravu, ak došlo k zverejneniu nepravdivého skutkového údaj, čo pri značnej časti ňou označených a namietaných informácií nie je možné. V danom texte článku sa totiž jedná o tzv. polemické výroky (výroky ktoré obsahujú slovné spojenia ako „údajne“, „vraj“, „malo by“, a pod.). Zmyslom a účelom polemických výrokov je spravidla vyjadriť kritický názor alebo nesúhlas s určitou skutočnosťou, témou, problematikou, teda vyvolať polemiku (spor) o určitej skutočnosti, téme alebo problematike, prípadne o danej skutočnosti vyjadriť určitú pochybnosť. V tejto súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že každá informácia zverejnená o konkrétnej osobe, ktorá sa môže dotýkať jej osobnostných práv, by mala mať určitý skutkový základ, z ktorého ju je možné vyvodiť. V prejednávanej veci boli týmto skutkovým základom už existujúce skoršie rozhodnutia špecializovaného trestného súdu, z ktorých autorka vychádzala pri písaní dotknutého článku. Len v prípadoch, ak je zverejnené informácie možné považovať len za „špekulácie“ bez skutkového základu, ktoré navyše vytvárajú negatívny obraz verejnosti o dotknutej osobe, potom je možné pri realizácii slobody prejavu aj v prípade použitia polemických výrazov do práva na ochranu osobnosti tejto osoby zasiahnuť (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 390/211 zo dňa 19. 10. 2011). V danom prípade však zverejnené informácie nie je možné považovať za špekulácie, keď tieto informácie vychádzali zo súdneho rozhodnutia a z dôkazov vykonaných v trestnom konaní, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní v danej trestnej veci vychádzal (prepisy telefonických rozhovorov a svedecké výpovede). Na druhej strane autorka článku tieto skutočnosti neprezentuje ako jednoznačný fakt, o čom svedčí, že v texte použila slovné spojenia „vraj“, „hovorí sa“ a pod.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že aj judikatúra EŠLP, ktorá má v otázkach slobody prejavu rozsiahly charakter, jednoznačne poskytuje vydavateľovi (i) ochranu pri používaní polemických výrokov; (ii) ochranu pri istej forme zľahčovania a zovšeobecňovania informácií; (iii) ochranu pri primeranej dávke nepresnosti a expresívnosti vo vyjadrovaných prostriedkoch; (iv) ochranu pri utajovaní novinárskych zdrojov; (v) ochranu pri forme spracovania príspevkov; (vi) ochranu pri preberaní informácií od orgánov verejnej moci; (vii) ochranu pri sprostredkovaní informácií verejného záujmu, atď. Polemické výroky vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti, pretože každý názor, stanovisko, kritika, a to dokonca nielen polemicky uvedená, je zásadne prípustná, pretože sloboda prejavu je jednou z najdôležitejších zásad demokratickej spoločnosti (pozri nálezy ÚS IV. ÚS 107/2010, ÚS ČR II ÚS 357/96). Navyše namietané tvrdenia čerpala autorka článku (novinárka) z obsahu súdneho rozhodnutia; v tomto smere je vo všeobecnosti akceptovaný a v súlade s judikatúrou súdov SR a EŠLP záver, podľa ktorého novinári nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, vrátane vedúcich zamestnancov štátnej a verejnej správy, a teda aj informácie, ktoré sú obsahom súdnych rozhodnutí, pretože je to ich úloha a poslanie. Žalovaný preto s ohľadom na zdroj, z ktorého čerpal namietané informácie, mal rozumné dôvody sa spoliehať na ich pravdivosť.

2.5. V prejednávanej veci preto dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vec v časti nároku žalobkyne na uverejnenie tlačovej opravy správne právne posúdil a dospel k správne právnenému záveru vedúcemu k zamietnutiu žalobkyňou uplatňovanej tlačovej opravy.

2.6. Do zákonného rámca ako žiadosti, tak aj odpovede, nepatria subjektívne názory, postoje, domnienky či vlastné pocity dotknutej osoby, pokiaľ nie sú popisom skutkového tvrdenia jeho popretím, vysvetlením, spresnením či doplnením, resp. vyjadrením negatívnych následkov v jednotlivých oblastiach súkromného, či verejného života dotknutej osoby v spoločnosti. Neoprávnený zásah do povesti možno vyvolať uverejnením síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem, taktiež údajmi pravdu skresľujúcimi, ktoré samé osebe síce nie sú nepravdivé, ale sú podané takou formou a v takých súvislostiach, že môžu viesť ku skresleniu informácie podávanej verejnosti a v neposlednom rade aj uverejnením hodnotiacich úsudkov (kritiky) pokiaľ vybočujú z hraníc vecnosti, konkrétnosti a primeranosti čo do obsahu a formy.

Jednou z podmienok citovaného ustanovenia § 8 ods. 1 Tlačového zákona je v zmysle požiadaviek tohto zákona, aby sa odpoveď obmedzila len na skutkové tvrdenie, ktorým sa skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí. Odpoveď, ktorú však žalobkyňa žiadala uverejniť, túto podmienku nespĺňa, nakoľko odpoveď obsahuje zmiešané úsudky a je koncipovaná v podstate ako „list“ obsahujúci názorovú reakciu žalobkyne na prácu autorky článku z redakcie týždenníka a na to ako jej prácu vníma čitateľ. Z celého textu odpovede je zrejmé, že odpoveď obsahuje aj hodnotiace úsudky a žalobkyňa tak nereagovala len na skutkové tvrdenie, ktoré obsahoval článok. Žalobkyňa sa v zmysle tohto ustanovenia tlačového zákona mala obmedziť len na popretie, doplnenie, spresnenie alebo vysvetlenie skutkového tvrdenia v článku. Keďže táto podmienka nebola splnená, súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že žalovanému nevznikla povinnosť zverejniť odpoveď podľa Tlačového zákona.

2.7. Je potrebné ďalej zdôrazniť, že Tlačový zákon na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď vyžaduje v § 8 ods. 1 nielen preukázanie, že dotknutý článok obsahoval neúplné skutkové tvrdenie, ale zároveň vyžaduje aj preukázanie, že sa takéto neúplné skutkové tvrdenie dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne.

Uvedený článok a v ňom publikované názory (podávané informácie) podľa názoru odvolacieho súdu nevybočili z rámca všeobecne uznávaných zásad slušnosti v demokratickej spoločnosti a tým nestratili charakter korektného úsudku (správy, komentára, úvahy) a neocitli sa preto mimo právnej ochrany. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj mieru (intenzitu) tvrdeného zásahu, bolo potrebné zohľadniť túto skutočnosť aj v kontexte so slobodou prejavu a právom na informácie najmä so zreteľom na proporcionálnu uplatňovania týchto práv a ich ochranu. Táto skutočnosť vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí I. ÚS 67/06 poukázal na to, že pri strete základného práva na slobodu prejavu a práva na informácie a ich šírenie zaručeného v čl. 26 ods. 1, 2 ústavy s právom na ochranu osobnosti (vrátane tlačovej opravy) zaručenej v čl. 19 ods. 1 ústavy, teda základných práv rovnakej úrovne, je vecou všeobecných súdov, aby s prihliadnutím na okolnosti každého jednotlivého konkrétneho prípadu starostlivo zvážili, či jednému právu nebola neodôvodnene daná prednosť pred druhým právom. Nie každé zverejnenie nepravdivého (resp. viac alebo menej nepresného) údaje musí totiž automaticky znamenať neoprávnený zásah proti cti, dôstojnosti, resp. dobrej povesti konkrétnej osoby. K takému zásahu dochádza len vtedy, ak medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry fyzickej osoby existuje príčinná súvislosť a ak tento zásah presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú už nie je možné v demokratickej spoločnosti tolerovať. V súvislosti so šírením informácií a názorov je potrebné rešpektovať určité špecifiká bežnej periodickej tlače, určenej na informovanie širokej verejnosti (na rozdiel napr. od publikácií odborných), ktorá v konkrétnych prípadoch (predovšetkým s ohľadom na rozsah jednotlivých príspevkov a čitateľský záujem) pristupuje k určitým zjednodušeniam. Nie je preto možné bez ďalšieho tvrdiť, že každé zjednodušenie (alebo skreslenie) musí nevyhnutne viesť k zásahu do osobnostných práv dotknutej osoby. V takomto prípade nie je možné zotrvať na úplnej presnosti skutkových tvrdení a klať tým vo svojich dôsledkoch na novinárov nephliteľné nároky. Významné však je, aby celkové vyznenie podávanej informácie zodpovedalo pravde (viď obdobne I. ÚS ČR 156/99).

2.8. Vzhľadom na charakter médiá, ktoré zverejnilo vyššie uvedené články, je jednoznačné, že obsah výrokov bol „komerčný“. Bez ohľadu na charakter uvedených výrokov však odvolací súd uvádza, že právo na slobodu prejavu neplatí len pre „informácie“ alebo „myšlienky“ prijímané priaznivo, či považované za neškodné alebo neďôležité, ale aj pre tie, ktoré sú nepríjemné, šokujú, či znepokojujú akúkoľvek skupinu spoločnosti. Navyše, sloboda tlače sa taktiež vzťahuje na prehánanie alebo dokonca provokáciu (pozri De Haes a Gijssels proti Belgicku, 24. februára 1997, ods. 47, Správy o rozsudkoch a rozhodnutiach 1997-I). „Je treba súhlasiť s názorom o práve a povinnosti periodickej tlače a informačných prostriedkov vôbec informovať o skutkoch nesúcich znaky trestnej činnosti, ktoré v súvislosti so svojou závažnosťou vzbudzujú oprávnený záujem verejnosti“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/82/04 a rovnako rozsudok Európskeho súdu News Verlag GmbH & CoKG proti RAKÚSKU z roku 2000).

2.9. Z obsahu a charakteru sporného článku je zrejmé, že jeho cieľom nebolo iba stroho podať informáciu o predmetných udalostiach, avšak ich cieľom nepochybne bolo čitateľov zaujať, či dokonca šokovať. Samotná snaha žalovaného zaujať, či šokovať čitateľov, ktorej motívom nebolo (aspoň to nebolo v konaní preukázané) hanobenie, či zneuctenie osoby manžela žalobkyne, nepredstavuje za

zistených okolností tzv. exces, teda vybočenie z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného legitímneho účelu (cieľa), ktorým je v danom prípade poukázanie na správanie sa sudcu krajského súdu, ktoré podľa názoru autorky článku nezodpovedá požiadavkám, ktoré sú na sudcov kladené, vzhľadom na ich postavenie verejných činiteľov a (osobitne) členov najvyšších (v širšom zmysle) justičných inštitúcií v štáte. Vecou verejnou je totiž nepochybne činnosť a správanie sa sudcov, najmä v súvislosti s výkonom ich funkcie, ktoré môže byť verejne posudzované, a ak ide o hodnotiace úsudky, t. j. kritiku, ide o kritiku dovolenú a takéto osoby potom musia akceptovať aj väčšiu mieru kritiky v súvislosti s ich správaním a s výkonom ich funkcie. Poslaním médií je totiž nesporne šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu a je zároveň nespochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať. I keď nemožno opomenúť, že informovanie o celospoločensky atraktívnej téme, akou je nepochybne v posledných rokoch správanie sa predstaviteľov justície, prináša so sebou i vyššiu čítanosť a zvýšené zisky z predaja týždenníka, nemožno vzhľadom na obsah a tematiku sporného článku, ktorý sa okrem iného zaoberá aj správaním predstaviteľa „justície“, bez ďalšieho dospieť k záveru, že uverejnením daných článkov boli sledované výhradne komerčné ciele. Z uvedených dôvodov preto i z pohľadu tohto kritéria záujem na poskytnutí ochrany slobode slova v danej veci prevažuje nad záujmami žalobkyne (resp. jej manžela).

Navyše manžel žalobkyne bol sudcom krajského súdu, a teda jednoznačne spadá do kategórie osôb tzv. „verejného záujmu“, pričom ide o špecifickú kategóriu verejných činiteľov, kde je potrebné brať do úvahy ešte aj ďalšie verejné záujmy, napr. neustrannosť súdnej moci. Do úvahy je potrebné tiež vziať skutočnosť, že u osôb verejného záujmu, akou sudca krajského súdu nepochybne je, má byť miera tolerancie informovanosti vyššia. Podľa názoru odvolacieho súdu uverejnením citovaných textov neboli prekročené medze oprávnenosti pisateľa (žalovaného) informovať verejnosť o podozreniach na akej činnosti sa JUDr. H., ktorý bol sudcom krajského súdu, mohol podieľať. Ide o výkon práva na slobodu prejavu a šírenia informácií, vyslovenie názoru a práva kritiky, kde je neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vylúčený a kde je takýto zásah s ohľadom na zabezpečenie priority verejných záujmov vyslovene dovolený.

Je nepochybne pravdou, že práva na zverejnenie odpovede a práva na opravu sa samozrejme môžu domáhať aj politici a ostatné verejne činné osoby, teda aj sudcovia, no kritériá posúdenia skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov sú v ich prípadoch omnoho mäkkšie v prospech pôvodcov týchto výrokov. Je to dané skutočnosťou, že sudca musí mať vysoký morálny charakter a musí ísť svojím konaním spoločnosti príkladom, a to nielen v rámci výkonu svojej funkcie sudcu, ale aj vo svojom súkromnom živote, a teda musí počítat s tým, že jeho osoba bude hodnotená prísnejšími kritériami, a to tak pokiaľ ide o profesionálny, ako aj súkromný život.

Odvolací súd, s poukazom na vyššie uvedené, konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, že by uvádzané výroky prekročili hranicu všeobecne uznávaných zásad slušnosti a žalobkyňa ničím nepreukázala, že by ňou označené skutkové tvrdenia sa objektívne dotkli cti, dôstojnosti alebo súkromia jej manžela, preto nedošlo k naplneniu podmienok na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď v zmysle § 8 ods. 1 Tlačového zákona a žaloba je aj v časti uplatneného nároku na zverejnenie odpovede nedôvodná.

Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o výroky uverejnené o JUDr. H. v spornom článku, nemožno dospieť k záveru, že by autorka článku čitateľovi použitými formuláciami podsúvala informácie, ktoré by spochybňovali výsledky trestných konaní vedených proti jeho bratovi, ako aj proti samotnému manželovi žalobkyne, ktoré konanie však bolo zastavené, avšak nie z dôvodu, že by bolo preukázané, že sa uvedených skutkov nedopustil, ale z dôvodu jeho úmrtia. Obsah článku nenasvedčuje ani tomu, že by cieľom autorky bolo znevážiť osobu žalobcu (teda, že by išlo zo strany vydavateľa o zlý úmysel).

2.10. V nadväznosti na uvedené odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná ani v časti uloženia povinnosti uverejniť odpoveď, nakoľko predmetné výroky neobsahujú také nepravdivé, pravdu skresľujúce či difamujúce tvrdenia ani neprípustné hodnotiace úsudky, ktoré by boli objektívne spôsobilé ohroziť alebo poškodiť česť, vážnosť či dobré meno manžela žalobkyne na verejnosti, alebo inak neoprávnene zasiahnuť do jeho pracovného alebo súkromného života.

2.11. Odvolací súd považuje za nedôvodnú námietku žalobkyne, ktorá vytýka súdu prvej inštancie, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26. 6. 2019, napriek tomu, že vykonanie tohto dôkazu žiadna zo strán nenavrhol a strany

sporu neboli oboznámené na pojednávaniach s obsahom tohto rozsudku a tento ani nebol stranám sporu doručený, a teda tento dôkaz, predstavujúci verejnú listinu, nebol vykonaný procesne správnym postupom podľa § 204 CSP. Súd prvej inštancie však z neho pritom vo svojom rozhodnutí rozsiahle cituje (odseky 9. až 12. rozsudku zaberajúce viac ako 3 strany).

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že to bola práve žalobkyňa, ktorá sama založila do spisu ako listinný dôkaz rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 1TdoV/16/2011, ktorým zrušil rozsudok Špeciálneho súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2008, č. k. BB-3TŠ/25/2006, ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 3To/10/2016 z 31. 1. 2018, ktorým zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica č. k. BB-3TŠ/25/2006 - 2315 zo dňa 22. 2. 2016.

Následne bolo v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vo veci vedenej pod sp. zn. BB-3TŠ/25/2006 opätovne rozhodnuté, pričom na tento rozsudok poukazoval právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 12. 12. 2019. K tomuto rozsudku sa vyjadroval aj zástupca žalobkyne, keď informoval súd a zástupcu žalovaného, že voči rozsudku obžalovaní podali odvolanie, o ktorom doposiaľ nie je rozhodnuté, pričom dodal, že v čase publikovania článku toto odsudzujúce rozhodnutie ešte neexistovalo. Na uvedené následne právny zástupca žalovaného uviedol, že k rozsudku, na ktorý sa pýtal sp. zn. BB - 3TŠ/25/2006, poukazuje, že skutočnosti sú uvedené aj v odôvodnení tohto rozsudku, kde sa uvádza, že existujú nahrávky telefonických hovorov, z ktorých je celkom zrejmé, že niečo také prebehlo, a to na stranách 29 až 30 predmetného rozsudku. Na uvedené reagoval zástupca žalobkyne, ktorý uviedol, že špecializovaný trestný súd nevykonal žiadne nové dokazovanie a NS SR dvakrát zrušil prechádzajúce rozhodnutia zo skutkového základu.

Z uvedeného je potom jednoznačné, že obe strany disponovali predmetným rozsudkom (čo napokon potvrdila aj samotná žalobkyňa, ktorá v samotnom odvolaní uviedla, že si rozsudok zaobstarala), poukazovali naň a odvolávali sa na jeho obsah, preto nie je dôvodná argumentácia o tom, že vykonanie tohto dôkazu ani jedna strana sporu nenavrhla, keď obe strany sporu z jeho obsahu vychádzali a sa k nemu vyjadrovali.

Na základe uvedeného potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie neporušil právo žalobkyne na spravodlivý proces, keď pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26. 6. 2019.

2.12. Odvolací súd k žalobkyňou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení druhého dielu CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

2.13. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), tento odvolací dôvod je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený, pretože v posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych

skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, pričom právne závery súdu prvej inštancie sú aj v zhode s judikatúrou najvyšších súdnych autorít, rozhodol vo veci vecne správne.

Žalobkyňa v podanom odvolaní poukazovala na nesprávnu citáciu znenia ust. § 8 ods. 3 Autorského zákona, nakoľko súd prvej inštancie citoval z podanom rozhodnutí znenie § 8 ods. 3, ktoré v čase uverejnenia dotknutého článku bolo neúčinné, nakoľko bolo zmenené novelou autorského zákona. Avšak treba uviesť, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, napriek tomu, že citoval uvedené (neúčinné) ustanovenie, pri svojom rozhodovaní žalobu v tejto časti zamietol z iných dôvodov. Skutočnosť, že do uvedeného ustanovenia, ktorého znenie bolo rovnaké s predchádzajúcim znením, okrem toho, že do textu boli navyše vložené slová, cit.: „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“, nemala nijaký vplyv na dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol a nemá za následok ani nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

2.14. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a tieto vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

2.15. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keď z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie sa na základe tvrdení žalobkyne dostatočne zaoberal znením a obsahom odpovede na článok v týždenníku J. X G., ako aj jej žiadosti na vykonanie opravy tohto článku z hľadiska dodržania podstatných náležitostí stanovených Tlačovým zákonom pre žiadosť o uverejnenie odpovede a žiadosť o uverejnenie opravy, posúdením oprávnenosti konania žalovaného, ktorým podľa tvrdení žalobkyne malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva jej manžela na ochranu dobrého mena a povesti, zaoberal sa aj motívom autora článku, keď uviedol, že článok spracováva tému verejného záujmu, ďalej sa zaoberal pravdivosťou tvrdení uvedených v predmetných článkoch a spôsobilosťou hodnotiacich úsudkov v nich uvedených zasiahnuť do práva na ochranu dobrého mena a povesti manžela žalobkyne. Za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nezodpovedá predstavám a očakávaniam strán. S ohľadom na uvedené, žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod založený na tvrdení, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nemôže obstať.

2.16. Z hľadiska zákonnej požiadavky a práva strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami sporu [porovnaj napr. m. m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25. 9. 2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011, č. k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. 6. 2009, sp. zn. 5MCdo/8/2008]. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (II. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

2.17. Pretože odvolací súd nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné, a preto rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.18. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, na náhradu ktorých odvolací súd zaviazal žalobkyňu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. e), f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Vo svojom dovolaní uviedla, že potvrdzujúce odvolacie rozhodnutie je v bode I. žaloby založené na nasledovných dôvodoch:

- a) v rámci opravy nie je možné uverejniť citáciu rozhodnutí NS SR,
- b) výrok, ktorý žiada žalobkyňa opraviť, sa v napadnutom článku nenachádza,
- c) text napádaný žalobkyňou nie je prezentovaný ako fakt, ale predstavuje polemické výroky,
- d) napádané tvrdenia čerpala autorka článku z obsahu súdneho rozhodnutia a nemôže ako novinárka znášať zodpovednosť, že šíri informácie poskytnuté orgánmi štátu,
- e) nie je dôvodná odvolacia námietka žalobkyne, že okresný súd vykonal dôkazy bez návrhu strán,
- f) nie je dôvodná odvolacia námietka žalobkyne, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

K písm. a): V odseku 37. odvolacieho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že žalobkyňa sa v rámci tlačovej opravy musí domáhať voči nepravdivému skutkovému tvrdeniu uvedením pravdivého tvrdenia a nemôže sa domáhať uverejnenia ďalšieho textu, a to citácie rozhodnutí NS SR.

K uvedenému žalobkyňa uvádza, že sa pôvodne domáhala uverejnenia opravy, súčasťou ktorej boli aj s citácie rozhodnutí NS SR. NS SR sa v rámci trestného konania zaoberal aj skutkom, ktorý je popisovaný v napadnutom článku a závery NS SR popierajú žalovaným uverejnené skutkové tvrdenia. V rámci odvolania však žalobkyňa alternatívne navrhla v bode I. žalobu zamietnuť v časti obsahujúcej citáciu rozhodnutí NS SR a vyhovieť jej len vo zvyšnej časti. Odvolací súd ale napriek tomuto odvolaciemu návrhu riadne nevysvetlil, prečo by tento postup nebol možný.

V odseku 37. odvolacieho rozhodnutia (strana 23 hore) odvolací súd sám pripúšťa, že je možné v odôvodnených prípadoch vyhovieť požadovanej oprave len sčasti v prípade vypustenia určitej časti textu. Následne však uvádza, že v danom prípade to vzhľadom na formuláciu návrhu opravy nie je možné len jednoduchým vypustením citácie týchto rozhodnutí. Toto konštatovanie odvolacieho súdu je len vo všeobecnej rovine a vôbec sa nezaobera konkrétnym textom požadovaného petitu v bode I. žaloby. Jeho záver je arbitrárny, čo robí odvolacie rozhodnutie nepreskúmateľným, keďže sa odvolací súd presvedčivo a zrozumiteľne nevysporiadal s uvedenou otázkou a nevysvetlil svoj myšlienkový postup. Nemožnosť vyhovieť bodu I. žaloby bez citácie rozhodnutí NS SR, pritom nie je zjavná z navrhovaného petitu žaloby (a vyžaduje podrobnejšie odôvodnenie), ktorý aj bez tejto časti predstavuje na prvý pohľad ucelený a zmysluplný text v znení:

Pravdivým skutkovým tvrdením je, že v rámci vyšetrovania, ktoré je aktuálne v štádiu súdneho konania pred Špecializovaným trestným súdom sp. zn. BB-3Tš/25/2006, nebolo nikdy zdokumentované ani preukázané, že sudca JUDr. H. H. alebo iní sudcovia sa podieľali na trestnej činnosti korupcie v súvislosti s prepustením na slobodu J. R. alebo iných obvinených a že by JUDr. H. H. preberal od Mgr. G. H. „tučné úplatky v obálkach a igelitových taškách“.

K písm. b): Na strane 22 v odseku 37. odvolacieho rozhodnutia, druhý a tretí pododsek, odvolací súd konštatuje, že výrok, ktorý žiada žalobkyňa opraviť, sa v navrhovanom znení v napadnutom článku nenachádza a že žalobkyňa zlúčila viacero v článku uvádzaných informácií a tvrdení, ktoré vytrháva z kontextu.

Žalobkyňa uvádza, že uvedený záver odvolacieho rozhodnutia predstavuje odlišné skutkové zistenie, ako urobil okresný súd, pretože v prvostupňovom rozsudku nebolo popreté, že žalobkyňou napádané skutkové tvrdenia sa v článku nenachádzajú. Odvolací súd tak vyvodil odlišné skutkové závery z vykonaného dokazovania (z napadnutého článku priloženého k žalobe) bez toho, aby vo veci vykonal (zopakoval) dokazovanie. Odvolací súd môže dospieť k vlastnému zisteniu skutkového stavu odlišnému od toho, ktoré urobil okresný súd, avšak len za predpokladu, že dokazovanie sám zopakuje postupom podľa § 383 a § 384 ods. 1 CSP. Odvolací súd však takto nepostupoval a dokazovanie nezopakoval, čím zásadne poprel účel a význam uvedených zákonných ustanovení a uprel žalobkyňi možnosť vyjadriť sa k odlišnému hodnoteniu dôkazu (napadnutého článku). Preto je odvolacie konanie postihnuté vadou podľa 420 písm. f) CSP (obdobný záver prijal NS SR v uznesení zn. 7Cdo/19/2021 z 24. 02. 2021, odseky 25. a 26.).

K písm. c): Odvolací súd v odseku 37. na strane 23 (druhý pododsek) uvádza, že súhlasí s názorom okresného súdu (uvedenom v závere odseku 34. prvostupňového rozhodnutia), že žalobkyňa mohla vzniknúť právo na opravu len, ak došlo k zverejneniu nepravdivého skutkového údaj, pričom žalobkyňa pri značnej časti namietaných informácií napáda polemické výroky, pretože autorka použila v článku použila slová „vraj“ a „hovorí sa“.

Žalobkyňa sa v bode I. písm. a) odvolania konkrétne zaoberala vyššie uvedenými výrazmi v úvodzovkách a uviedla, že

- (ad 1) slová „hovorí sa“ nie sú súčasťou napadnutej časti článku,

- (ad 2) slovo „vraj“ je síce v článku použité, avšak podľa rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu (sp. zn. 8Co/411/2015 z 26. 09. 2017, odsek 17.), je rozhodujúce celkové vyznenie dotknutého prejavu. V článku sú napadnuté skutkové tvrdenia (získanie dôkazov políciou o podplácaní sudcu H. H. advokátom G. H. z peňazí jeho klientov vrátane K. R.) prezentované ako fakt. Dotknutá veta začína slovami „Polícia získala dôkazy“ teda, že uvedené skutočnosti sú preukázané. Pokiaľ autor článku „vopchá“ do jednej z troch viet slovo „vraj“, neurobí to z prezentovaného faktu hodnotiaci úsudok. Slovo „vraj“ je použité len jedenkrát pri skutkovom tvrdení o úplatku 200.000,- Sk, nie však pri ostatných napadnutých skutkových tvrdeniach (že polícia zdokumentovala odovzdávanie úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta G. H. sudcovi H. H.). Okresný súd mal navyše sám za to, že napádané skutkové tvrdenia sú pravdivé (odseky 34. a 36.), čiže sám dokazoval ich pravdivosť, a teda je vylúčené, aby mohol napadnutý text zároveň považovať za hodnotiaci úsudok. Rovnako žalobkyňa v bode IV. odvolania namietala, že okresný súd pri vyhodnocovaní výrokov ako hodnotiacich úsudkov zakaždým cituje úryvok dvoch až piatich slov vytrhnutých z kontextu a nevysvetľuje, prečo ich považuje za hodnotiace úsudky.

Odvolací súd sa však týmito konkrétnymi argumentmi nezaoberal a len prevzal záver okresného súdu. Ide pritom o podstatné argumenty, keďže na použití týchto slov v článku založili okresný aj odvolací súd svoj záver, že ide o polemické výroky nenapadnuteľné právom na opravu podľa Tlačového zákona. Odvolacie rozhodnutie preto nie je dostatočne odôvodnené, keďže sa vôbec nevysporiadalo s podstatnou odvolacou argumentáciou, čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces v zmysle 420 písm. f) CSP. Rovnakou vadou trpí aj prvostupňové rozhodnutie, pretože žalobkyňa všetky vyššie uvedené argumenty (k použitiu pojmov „hovorí sa“ a „vraj“) uviedla už v replike pod bodom I. 1., s čím sa okresný súd nevysporiadala. Vadu nepreskúmateľnosti prvostupňového rozhodnutia v tomto smere namietala žalobkyňa aj v závere bodu I. písm. a) odvolania, pričom odvolací súd sa s touto námietkou vôbec nezaoberal a len bez ďalšieho prebral závery okresného súdu.

K písm. d): Odvolací súd v závere odseku 37. (posledný pododsek na strane 23) odvolacieho rozhodnutia uvádza, že napádané tvrdenia čerpala autorka článku z obsahu súdneho rozhodnutia, nemôže ako novinárka znášať zodpovednosť, že šíri informácie poskytnuté orgánmi štátu a mala rozumné dôvody spoliehať sa na ich pravdivosť.

Odvolací súd pri prijatí záveru, že napádané tvrdenia čerpala autorka článku z obsahu súdneho rozhodnutia, úplne opomenul odvolaciu argumentáciu žalobkyne v bode I. písm. d) odvolania (od predposledného odseku na strane 5 po tretí odsek na strane 7), v rámci ktorej vysvetlila, prečo uvedené informácie nemohla autorka článku čerpať zo súdneho rozhodnutia ani z informácií od štátnych orgánov. Žalobkyňa konkrétne poukázala na stav vyššie uvedeného trestného stíhania v čase, kedy vyšiel napadnutý článok, a to po druhom zrušení odsudzujúceho rozsudku zo strany NS SR, pričom NS SR opakovane uviedol, že v spise sa nenachádza ani jeden relevantný dôkaz o súčinnosti sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, teda aj sudcu JUDr. H. H., na trestnej činnosti. V tomto štádiu nemôže byť médiami verejnosti prezentované napadnuté skutkové tvrdenie, podľa ktorého polícia o súčinnosti JUDr. H. H. na uvedenej trestnej činnosti získala dôkazy a odovzdávanie úplatkov H. H. zdokumentovala. Svedkyňa (autorka článku) v rámci svojho výsluchu uviedla, že poznala obsah zrušujúceho rozsudku NS SR, v článku však napriek tomu uviedla opak a úplne odignorovala aktuálne štádium trestného konania. Pokiaľ by autorka článku napadnuté skutkové tvrdenie použila v štádiu trestného konania, v ktorom bol vydaný právoplatný odsudzujúci trestný rozsudok, nebolo by jej možné nič vyčítať. Keď je však napadnuté skutkové tvrdenie publikované vo vyššie uvedenom štádiu trestného konania, nemôže byť považované za pravdivé z pohľadu Tlačového zákona. Takýto prístup autorky článku, ktorá poznala obsah zrušujúceho rozhodnutia a napriek tomu uviedla opačný záver, predstavuje

zlý úmysel novinára poškodiť osobu, o ktorej píše.

Vyššie uvedená odvolacia argumentácia žalobkyne je podstatná pre rozhodnutie vo veci, pretože vyvracia záver odvolacieho súdu, že autorka článku šírla informácie poskytnuté orgánmi štátu, a teda nenesie zodpovednosť za ich pravdivosť. Išlo pritom o konkrétnu argumentáciu popisujúcu osobitosť prejednávanej veci (časové hľadisko). Postup odvolacieho súdu, ktorý sa s touto argumentáciou vôbec nevysporiadal, zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP a došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces.

K písm. e): Odvolací súd v odseku 46. odvolacieho rozhodnutia vyhodnotil ako nedôvodnú námietku žalobkyne, že okresný súd vykonal dôkaz - rozsudok Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3Tš/25/2006-2315 zo dňa 26. 06. 2019 bez návrhu strán.

Žalobkyňa v odvolaní (prvých 5 odsekov bodu I. písm. d)) namietala, že okresný súd vyššie uvedený dôkaz vykonal bez návrhu strán. V predmetnej veci ide o „klasické“ sporové konanie podľa CSP (nejde o žiaden z osobitných procesných postupov podľa tretej časti, napr. spor s ochranou slabšej strany), v ktorom nemôže súd v súlade s § 185 CSP vykonávať dôkazy ex offio. Jedinú výnimku predstavujú odseky 2 a 3 uvedeného paragrafu, a to (ad ods. 2) dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou (napr. obchodný register) a (ad ods. 3) dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva. V predmetnej veci však nešlo o žiaden z uvedených prípadov. Pokiaľ okresný súd vykonal dôkaz, ktorý žiadna zo strán nenavrhl a na tomto dôkaze založil svoje rozhodnutie v prospech žalovaného, ide o nesprávny procesný postup, ktorý má za následok porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces, konkrétne rovnosť strán, kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní. Takýto dôkaz je preto procesne neprípustný a súd z neho nemôže vychádzať.

Odvolací súd v rámci vyhodnotenia tejto odvolacej námietky v odseku 46. odvolacieho rozhodnutia uviedol, že strany disponovali predmetným dôkazom, poukazovali na jeho obsah a vyjadrovali sa k nemu, a preto nie je dôvodná námietka žalobkyne, že vykonanie tohto dôkazu ani jedna zo strán nenavrhl. Odvolací súd sa však nevysporiadal s podstatou námietky žalobkyne, že uvedený dôkaz si okresný súd vyžiadal z vlastnej iniciatívy bez návrhu strán. Pri posudzovaní tejto námietky nie je podstatné, či strany mali tento dôkaz k dispozícii alebo či sa k nemu mohli vyjadriť, pretože tu ide o úplne iné procesné právo sporových strán - vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Žalobkyňa však namietala porušenie procesných noriem v otázke dôkaznej iniciatívy, ktorú na seba neprípustne prevzal okresný súd. S touto podstatnou odvolacou námietkou sa odvolací súd nevysporiadal.

Okresný súd vyššie uvedeným postupom výrazne narušil rovnosť strán v neprospech žalobkyne, keďže za žalovaného uniesol jeho dôkazné bremeno. Odvolací súd tento nesprávny procesný postup nenapravil a považoval uvedený dôkaz za zákonný. Takýto postup predstavuje porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces a zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

K písm. f): Odvolací súd ďalej v odseku 47. odvolacieho rozhodnutia uviedol, že je nedôvodná námietka žalobkyne, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. K tomuto záveru žalobkyňa uvádza, že odvolací súd len všeobecne konštatuje, že tento odvolací dôvod nie je naplnený, pretože prvostupňovému rozhodnutiu nemožno vytknúť, že by nevzal do úvahy skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán alebo že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by bol v hodnotení dôkazov logický rozpor. Odvolací súd však nereagoval na konkrétne skutkové námietky žalobkyne uvedené v odvolaní, a to v bode I. písm. d) (od predposledného odseku na strane 7 po predposledný odsek na strane 9), kde žalobkyňa namietala, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná pravdivosť skutkového tvrdenia napádaného v časti I. žaloby, a to z nasledovných dôvodov: Z okresným súdom citovaného rozsudku Špecializovaného trestného súdu sa napádaného skutkového tvrdenia týka len prvá odrážka na strane 6 prvostupňového rozsudku (rozhovor z odposluchu JUDr. H. H. so sudcom E.S. H., v ktorom je okrem iného uvedené, že pokiaľ sudca E. H. pustí R., bude na pivo). Tento odposluch je citovaný aj v napadnutom článku, kde autorka pokračuje, že polícia získala dôkazy, že spomínané „na pivo“ bol vlastne úplatok 200.000,- Sk, ktoré mal od R. brata osobne vypýtať obhajca G. H. a že polícia zdokumentovala odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od

príbuzných obvinených cez advokáta H. až k sudcovi H.. Je teda zrejmé, že podľa článku okrem uvedeného odposluchu majú existovať ďalšie dôkazy získané políciou, preukazujúce odovzdávanie úplatkov sudcovi H. H., pričom v rámci trestného konania žiadne takéto dôkazy získané neboli ani takéto dôkazy okresný súd neuvádza v napadnutom rozsudku. Žalobkyňa ďalej vysvetlila, prečo sa ďalšie citácie netýkajú napadnutého skutkového tvrdenia pod bodom I. žaloby (strana 6, odrážka 2 a 3, 4, 5 a 6, strana 7 odrážky 7, 8 a 9 a odseky 10., 11. a 12. prvostupňového rozsudku). Žiadne iné dôkazy nie sú v rozsudku citované. Nie je teda zrejmé, ktorý konkrétny dôkaz považoval okresný súd za preukazujúci podieľanie JUDr. H. H. na vyššie uvedenej trestnej činnosti.

Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa nezaoberal uvedenými konkrétnymi námietkami žalobkyne ohľadom nesprávneho zistenia skutkového stavu a len všeobecne skonštatoval, že tento odvolací dôvod nebol naplnený, je nedostatočne odôvodnené (arbitrárne), čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/31/2019 z 31. 10. 2019 (odsek 13.) právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu a podľa judikatúry ESLP na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď. Podľa rozhodnutia 1Cdo/104/2022 z 30. 01. 2024 (odsek 24.), pri prípustnosti dovolania podľa 420 písm. f) CSP je porušením práva na spravodlivý proces aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezahodnotil bez toho, že by dostatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť, či irelevantnosť (4Cdo/102/2017). Pokiaľ takto odvolací súd postupoval aj v prejednávanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia a v dôsledku toho aj jeho protiústavnosť.

Dovolací dôvod podľa 421 ods. 1 písm. a) CSP

3.2. Odvolací súd sa pri posudzovaní bodu I. žaloby zároveň pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo odvolacie rozhodnutie, odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo zakladá dovolací dôvod podľa 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom odklon od ustálenej rozhodovacej praxe v zmysle § 393 ods. 3 CSP dôkladne neodôvodnil (resp. neodôvodnil vôbec).

Žalobkyňa s odkazom na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/129/2017 z 31. 10. 2017 uvádza že s prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR. V predmetnej veci nastal odklon od rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 107/2010 z 28. 10. 2010, II. ÚS 152/2008 z 15. 12. 2009, II. ÚS 326/2009 z 04. 03. 2010 a I. ÚS 390/2011 z 19. 10. 2011, pričom posledné z uvedených rozhodnutí odkazuje na predošlé tri, čím zakladá ustálenú rozhodovaciu prax. Právna otázka vyjadrená v uvedených rozhodnutiach, od ktorej záviselo aj rozhodnutie v predmetnej veci je, že pri strete práva na slobodu prejavu (žalovaného) na jednej strane a ochranu cti, dôstojnosti a súkromia, resp. ochranu osobnosti (manžela žalobkyne) na strane druhej, je potrebné vykonať test proporcionality spočívajúci v zodpovedaní otázok KTO?, O KOM?, ČO?, KDE?, KEDY? a AKO? uverejnil spornú informáciu.

Nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu spočívalo v tom, že riadne nevykonával test proporcionality, hoci tak pri posudzovaní stretu vyššie uvedených práv strán urobiť mal. Rovnakým nedostatkom trpí aj prvostupňové rozhodnutie, ktoré sa tiež s uvedenými právnymi otázkami nezaoberalo v súlade s ustálenou rozhodovacou činnosťou.

Žalobkyňa konkrétne namieta, že pokladá za nesprávne právne posúdenie, pokiaľ sa odvolací súd nezaoberal otázkou KEDY? bol napadnutý článok uverejnený. K uverejneniu napadnutého článku došlo v štádiu trestného konania po opätovnom (druhom) zrušení odsudzujúceho rozsudku Špecializovaného trestného súdu zo strany NS SR, pričom NS SR opakovane skonštatoval, že v spise sa nenachádza ani jeden relevantný dôkaz o súčinnosti sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici (vrátane JUDr. H. H.) s obžalovaným Mgr. G. H.. Odvolací súd bez riešenia otázky KEDY? bol napadnutý článok uverejnený v závere odseku 37. na strane 23 odvolacieho rozsudku uvádza, že žalobkyňa nemá v danej veci právo na opravu, pretože autorka článku vychádzala zo skorších rozhodnutí Špecializovaného trestného súdu. V čase vydania článku však boli tieto rozsudky zrušené NS SR so záverom o neexistencii dôkazov o

súčinnosti H. H. s obžalovaným Mgr. G. H., a teda ich závery nemohli byť za aplikácie testu proporcionality použité. Okresný súd tiež v prvostupňovom rozhodnutí založil svoj záver o pravdivosti napadnutého skutkového tvrdenia pod bodom I. na následnom odsudzujúcom rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 26. 06. 2019, ktorý však v čase vydania článku neexistoval a odvolací súd ho považoval za prípustný dôkaz (napriek námietkam žalobkyne). Je zrejmé, že z tohto rozsudku nemohla autorka článku čerpať pri jeho písaní, keďže v čase, kedy článok vyšiel, neexistoval. Preto nemohol byť zohľadnený v predmetnej veci.

Odvolací súd sa však s otázkou KEDY? vyšiel napadnutý článok vôbec nezaoberal, hoci tak v zmysle vyššie uvedeného urobiť mal, čím vec nesprávne právne posúdil v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou.

Žalobkyňa tiež pokladá za nesprávne aj vyhodnotenie otázky ČO? bolo zverejnené, ktorú odvolací súd vyriešil tak, že išlo o polemické výroky, ktoré vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti, pretože autorka v texte použila slová „vraj“ a „hovorí sa“ (strana 23, odsek 37, druhý pododsek odvolacieho rozhodnutia).

Ústavný súd SR v rámci žalobkyňou vyššie uvedenej ustálenej rozhodovacej činnosti síce pripúšťa, že polemické výroky zásadne vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti (IV. ÚS 107/2020). Pokiaľ však ide o vyhodnotenie čo je polemickým výrok, v rozhodnutí I. ÚS 390/2011 pri posudzovaní otázky ČO? bolo zverejnené (začiatok strany 18) konštatuje, že v tam súdnej veci nešlo o vyjadrenie polemického názoru, ale použitie polemického slova „údajne“ pred opísaním skutkových okolností, ktoré obviňujú navrhovateľa v danej veci z nekalého konania bez toho, aby sťažovateľ (vydavateľ sporného článku) disponoval dostatkom indícií na to, aby mohol verifikovať pravdivosť svojich tvrdení. Z uvedeného vyplýva záver ústavného súdu, že v rámci riešenia otázky ČO? je zverejnené nie je možné zverejnenú informáciu považovať za polemický výrok, pokiaľ za jedným polemickým slovom nasleduje opísanie konkrétnych skutkových okolností.

Odvolací súd však nepostupoval podľa ustálenej rozhodovacej činnosti a napadnuté výroky pod bodom I. žaloby právne posúdil ako polemické výlučne z dôvodu použitia slova „vraj“ bez ohľadu na ich celkový kontext. V súlade s vyššie uvedeným názorom Ústavného súdu SR pri hodnotení otázky ČO? nemôže jedno polemické slovo použité pri troch ďalších vetách obsahujúcich množstvo skutkových tvrdení urobiť z napadnutých výrokov uvedených v napadnutom článku polemické výroky, ktoré nepodliehajú právu na opravu. Právne posúdenie odvolacieho súdu je preto nesprávne a v rozpore s ustálenou rozhodovacou činnosťou.

II. K bodu II. žaloby

3.3. V bode II., v rámci ktorého žalobkyňa žiadala uverejnenie opravy nepravdivého skutkového tvrdenia, že JUDr. H. H. ako sudca prepustil Č. P. z väzby na slobodu, pričom pravdivým skutkovým tvrdením je, že menovaného JUDr. H. H. nikdy z väzby na slobodu neprepustil, neobsahuje prvostupňové rozhodnutie žiadne odôvodnenie. Hoci prvostupňový súd zamietol žalobu v celom rozsahu, zamietnutiu žaloby v bode II. neuvádza sa v odôvodnení vôbec nevenoval. Pre úplnosť žalobkyňa uvádza, že prepustenie Č. P. z väzby nemá žiaden súvis s vyššie uvedenou trestnou vecou vedenou Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. BB - 3Tš/25/2006. Neuvedenie vôbec žiadneho dôvodu k II. petitu žaloby robí prvostupňové rozhodnutie absolútne nepreskúmateľným. Právo na odôvodnenie rozsudku je súčasťou práva na spravodlivý proces a rezignáciou akokoľvek odôvodniť rozsudok ohľadom bodu II. žaloby bolo žalobkyni toto právo úplne odopreté.

Žalobkyňa úplnú absenciu dôvodov k bodu II. žaloby namietala aj v odvolaní (v rámci bodu II. odvolania), avšak odvolací súd sa s touto námietkou vôbec nezaoberal, čím zaťažil vadou nepreskúmateľnosti aj odvolacie rozhodnutie, keďže nedal žalobkyni odpoveď na podstatnú odvolaciu námietku. Pokiaľ je prvostupňové rozhodnutie nepreskúmateľné (ak neobsahuje vôbec žiadne dôvody), odvolací súd ho musí postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť, nakoľko sám nemôže chýbajúce dôvody dopĺňať a nahrádzať činnosť okresného súdu, pretože by sa tým porušila dvojinstančnosť konania a zároveň by došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia, pretože žalobkyňa by nemohla na tieto prípadné argumenty doplnené odvolacím súdom reagovať, keďže by sa ich dozvedela až z odvolacieho rozhodnutia. Napriek tomu odvolací súd prvostupňové rozhodnutie potvrdil, čím týmto jeho nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces, čo

zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

Samotnému bodu II. žaloby sa odvolací súd venuje len na strane 22. odvolacieho rozhodnutia v odseku 37. (druhý a tretí pododsek), kde uvádza, že napádané skutkové tvrdenie sa v článku v žalobkyňou uvádzanom znení nenachádza a že žalobkyňa parafrázuje a zlučuje viaceré informácie uvedené v článku, ktoré vytrháva z kontextu. Odvolací súd tak odôvodňuje zamietnutie žaloby úplne novým dôvodom, na ktorom nebolo založené prvostupňové rozhodnutie (prirodzene, keďže toto nebolo v časti bodu II. odôvodnené vôbec) a takýto záver odvolacieho súdu je pre žalobkyňu prekvapivý, čo porušuje právo žalobkyne na spravodlivý proces. Pokiaľ odvolací súd založil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne na iných dôvodoch, než súd prvej inštancie a účastník nemal možnosť namietat správnosť nového právneho názoru, došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle 420 písm. f) CSP (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/259/2018 zo dňa 13. 02. 2019, odsek 16.).

III. K bodu III. žaloby

3.4. K písm. a) odvolacieho rozhodnutia: V odseku 41. na strane 25 odvolacieho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že odpoveď žalobkyne nespĺňa podmienku § 8 ods. 1 Tlačového zákona, pretože sa neobmedzila len na popretie, doplnenie, spresnenie alebo vysvetlenie skutkových tvrdení v článku, nakoľko obsahuje zmiešané úsudky a je koncipovaná ako „list“.

Žalobkyňa považuje tento záver za nepreskúmateľný, pretože v odvolacom rozhodnutí (v odseku 41. ani v žiadnej inej časti) odvolací súd nevysvetľuje, ktoré časti odpovede žalobkyne a prečo nespĺňajú podmienky Tlačového zákona. Odvolací súd sa totiž vôbec nezaobrá konkrétnymi skutkovými tvrdeniami napádanými žalobkyňou v predmetnej veci ani konkrétnym navrhovaným textom odpovede v bode III. žaloby, v rámci ktorého žalobkyňa vysvetľuje, v čom sú napádané skutkové tvrdenia pravdu skresľujúce.

Rozhodnutie odvolacieho súdu sa vôbec nevysporiadalo s vyššie uvedenou konkrétnou argumentáciou žalobkyne rozoberajúcou, ktoré časti odpovede predstavujú jednotlivé konkrétne zákonné náležitosti. Keďže sa odvolací súd aj s odkazom na odvolacie námietky žalobkyne nevenuje konkrétnym napádaným skutkovým tvrdeniam uvedeným v článku ani konkrétnym pasážam odpovede navrhovanej žalobkyňou, je jeho záver, že odpoveď nespĺňa zákonné náležitosti, všeobecný a arbitrárny.

Taktiež sa odvolací súd riadne nevysporiadal s námietkou nesprávneho právneho posúdenia (aplikovanie nesprávneho časové znenie § 8 ods. 4 Tlačového zákona), keď sa v odseku 48. odvolacieho rozhodnutia síce stotožnil s tým, že okresný súd citoval neúčinné ustanovenie Tlačového zákona (s vynechaním náležitosti odpovede „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“), zároveň však dodal, že táto nesprávnosť nemala nijaký vplyv na dôvody zamietnutia žaloby. Odvolací súd sa pri tom opomenul vysporiadať s odvolacou argumentáciou žalobkyne, že sporné časti odpovede vytýkané okresným súdom, predstavovali práve uvedenú povinnú zákonnú náležitosť „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“. Pokiaľ okresný súd aplikoval nesprávne časové znenie zákona (ktoré túto náležitosť neobsahovalo), je zrejmé, že ním vytýkané slovné spojenia obsiahnuté v žalobkyňou navrhovanej odpovedi (ktoré predstavovali práve uvedenú zákonnú náležitosť odpovede) považoval mylne za nezákonné. Preto sa odvolací súd nedostatočne vysporiadal s odvolacou námietkou žalobkyne o tom, že prvostupňové rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

K písm. b) odvolacieho rozhodnutia: V odseku 42. odvolacieho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že Tlačový zákon vyžaduje na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď nielen preukázanie, že dotknutý článok obsahoval neúplné skutkové tvrdenie, ale aj, že toto tvrdenie sa dotklo cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne. V závere odseku 44. a v odseku 45. uzatvára, že nebolo preukázané, že napádané výroky prekročili hranicu všeobecne uznávaných zásad slušnosti a žalobkyňa nepreukázala, že by sa ňou napádané skutkové tvrdenia objektívne dotkli cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne.

Odvolací súd týmto záverom vydal prekvapivé rozhodnutie, pretože na tomto dôvode nebolo založené prvostupňové rozhodnutie ani takáto námietka nebola vznesená zo strany žalovaného. Jeho postup predstavuje porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces a zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP, keďže žalobkyňa sa k tomuto dôvodu, na ktorom je založené odvolacie rozhodnutie, nemohla vyjadriť a

prezentovať vlastnú argumentáciu, prípadne dôkazy, keďže sa o ňom prvýkrát dozvedela až pri doručení odvolacieho rozhodnutia.

Zároveň sa odvolací súd pri prijatí tohto záveru nevysporiadal s odvolacou argumentáciou žalobkyne, ktorá na strane 13, druhý odsek odvolania (pri analyzovaní, ktorá časť odpovede predstavuje ktorú zákonnú náležitosť opravy podľa § 8 Tlačového zákona) výslovne uvádza, v čom sa napadnuté skutkové tvrdenia dotýkajú cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby (manžela žalobkyne), a to spájanie JUDr. H. H. s trestnou činnosťou, ktorej sa nedopustil (predposledná veta odpovede). Tvrdenie o tom, že sa niekto akýmkoľvek spôsobom podieľal na trestnej činnosti, by ako zásah do cti bez ďalšieho nepochybne objektívne posudzovala každá osoba, obzvlášť sudca. Nevysporiadanie sa s konkrétnou argumentáciou žalobkyne, v danom prípade popierajúcou vyššie uvedený záver odvolacieho súdu, rovnako zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Popísanie, v čom sa napadnuté skutkové tvrdenia dotýkajú cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne, je súčasťou samotného textu navrhovanej odpovede, teda aj petitu III. žaloby, čo odvolací súd pri prijatí svojho záveru absolútne odignoroval.

Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

3.5. Konkrétna právna otázka, od ktorej v predmetnej veci odchyľil odvolací súd, je špecifikovaná v odseku 14. uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/187/2017 pod bodom a), či v prípade viacerých skutkových tvrdení obsiahnutých v žiadosti o uverejnenie odpovede treba pri skúmaní splnenia podmienok takejto žiadosti klásť dôraz na formálnu stránku žiadosti alebo na jej obsahovú stránku (kontext celého obsahu žiadosti). V odseku 31. uvedeného rozhodnutia prijal NS SR záver, že sa nestotožňuje so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého sa žalobca v tam uvedenej veci neobmedzil len na skutkové tvrdenia a jeho odpoveď obsahuje hodnotiace úsudky, pričom v dôsledku neopodstatnene zdôraznenej formálnej stránky odvolací súd nesprávne posúdil otázku súladu navrhovaného znenia odpovede so zákonom a nezohľadnil, že v navrhovanej odpovedi išlo o žalobcove skutkové tvrdenia, ktorými sa snažil žalovanou zverejnené skutkové tvrdenia a snažil sa ich uviesť na pravú mieru.

Odvolací súd však v súlade s vyššie uvedeným právnym posúdením nepostupoval. Okresný súd (s ktorého závermi sa odvolací súd stotožnil) mal za to (odsek 35. prvostupňového rozhodnutia), že odpoveď žalobkyne obsahuje neprípustné hodnotiace úsudky, konkrétne „uverejnenie ... môže vyvolať dojem, že s útokmi“, „mal iniciovať útok“, „mohli vadit“ aj, „mohol mať JUDr. H. H. niečo spoločné“, „naznačovaná spojitosť“ a „nebol s údajným podozrením nikdy ani obvinený“.

Okresný súd tieto slovné spojenia vytrháva z kontextu a formálne ich posudzuje ako hodnotiace úsudky bez analýzy celkového vyznenia obsahovej stránky odpovede. Pri posúdení uvedených slovných spojení (vyznačených v nasledujúcom odseku hrubým písmom) v kontexte celej odpovede je zrejmé, že tieto slovné spojenia nevybočujú z obsahových náležitostí odpovede, ako ich definuje vyššie uvedená rozhodovacia činnosť NS SR.

Dovolací dôvod podľa § 420 písm. e) CSP

3.6. Žalobkyňa má tiež za to, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca, a to všetci traja členovia senátu na odvolacom súde. Podľa § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený (okrem iného), ak so zreteľom na jeho pomer k sporu možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

V závere odseku 44. na strane 27. odvolacieho rozhodnutia je uvedené, že odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o výroky uverejnené o JUDr. H. H. v napadnutom článku, nemožno dospieť k záveru, že by autorka podsúvala informácie, ktoré by spochybňovali výsledky trestných konaní vedených proti jeho bratovi, ako aj proti manželovi žalobkyne (JUDr. H. H.), ktoré konanie bolo zastavené, avšak nie z dôvodu, že by nebolo preukázané, že sa uvedených skutkov nedopustil, ale z dôvodu jeho úmrtia.

Odvolací súd uvádza tvrdenia, že advokát G. H. bol bratom manžela žalobkyne JUDr. H. H. a zároveň, že voči JUDr. H. H. bolo vedené trestné stíhanie, ktoré bolo zastavené z dôvodu jeho úmrtia. Tieto skutočnosti nie sú uvedené v súdnom spise v žiadnom z podaní od strán ani v rámci žiadneho listinného dôkazu, neuvádzala ich autorka článku v rámci svojho výsluchu ako svedkyne a nie sú uvedené ani v napadnutom článku. Ide pritom o veľmi konkrétne skutkové tvrdenia súvisiace s predmetným sporom. Je teda zrejmé, že členovia senátu odvolacieho súdu museli tieto tvrdenia nejakým spôsobom zistiť, a to

mimo rozhodovacej činnosti v predmetnej veci. Iný záver je logicky vylúčený, keďže tieto tvrdenia nie sú obsahom súdneho spisu a pre ich konkrétnosť nemôže ísť len o omyl, či nedopatrenie. Členovia senátu museli mať tieto informácie týkajúce sa prejednávaného sporu z iného zdroja ako zo súdneho spisu, čo zakladá ich pomer k veci.

V. Dovolací návrh

3.7. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobkyňa navrhuje, aby dovolací súd podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil odvolacie rozhodnutie v celom rozsahu a podľa § 449 ods. 2 CSP aj prvostupňové rozhodnutie, pretože vady uvedené v bode I. písm. c), e) a f), bode II. a bode III. písm. a) sa týkajú aj prvostupňového rozhodnutia a ich nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením odvolacieho rozhodnutia.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol, že hneď na úvod si žalovaný dovoľuje uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nepredstavuje ďalšie „odvolanie“. Žalobkyňa však svoje dovolanie presne v tomto nesprávnom ponímaní koncipuje a tak mu nemožno priznať úspech. Žalobkyňa v podstate svoje odvolacie dôvody pretavila do dovolania, hoci sa s jej námietkami odvolací súd riadne vysporiadal. Žalobkyňa teda len z dôvodu, že nesúhlasí s právnym názorom odvolacieho súdu podala predmetné dovolanie. Z uvedeného dôvodu sa žalovaný k dovolaniu vyjadrí len stručne.

Žalovaný má za to, že odvolací súd argumentáciu prvoinštančného súdu o tom, že sa výrok, ktorý žalobkyňa žiada opraviť v článku nenachádza v navrhovanom znení, len precizoval, pričom nešlo o žiadne odlišné skutkové zistenie, ktoré by si vyžadovalo zopakovanie dokazovania.

Žalovaný tvrdí, že test proporcionality je vykonávaný v konaniach o ochranu osobnosti a nie v konaniach podľa Tlačového zákona. V konaniach podľa Tlačového zákona sa skúma splnenie formálnych a vecných náležitostí podľa Tlačového zákona a nie, či by článok prešiel testom proporcionality. Uvedené okrem toho vyplýva aj zo samotných rozhodnutí, na ktoré žalobkyňa poukazuje a v ktorých sa riešil zásah do osobnostných práv v konaniach o ochranu osobnosti. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP teda nie je daný.

4.1. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný má za to, že dovolacie dôvody žalobkyne uvedené v dovolaní sú neopodstatnené, na základe čoho žalovaný navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol a žalobkyňu zaviazal na náhradu trov konania žalovaného.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. e) CSP.

10. Podľa § 420 písm. e) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

11. Podľa § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

12. Zákon výslovne vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu boli okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednanom spore. Postupom sa rozumejú procesné úkony sudcu vrátane rozhodnutí, a to aj vo veci samej. V postupe sudcu pri prejednaní konkrétneho sporu sa prejavuje samotný výkon súdnictva, preto tieto okolnosti nemôžu byť samy o sebe dôvodom zaujatosti sudcu. Zákon tiež vylučuje, aby dôvod pochybnosti o sudcovej nezaujatosti bol spájaný s jeho rozhodovacou činnosťou. Zohľadňuje súdnu prax, ktorá bola konštantná v prípadoch, keď sudca v inom obdobnom spore rozhodol spôsobom, s ktorým strana nesúhlasila, resp. opakovane v sporoch toho istého žalobcu žalobu zamietol.

13. Dovolateľka namietala, že na odvolacom súde v predmetnej veci rozhodovali vylúčení sudcovia so zreteľom na ich pomer k sporu. Dôvodila to tým, že v závere odseku 44 svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol „odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o výroky uverejnené o JUDr. H.Y. H. v napadnutom článku, nemožno dospieť k záveru, že by autorka podsúvala informácie, ktoré by spochybňovali výsledky trestných konaní vedených proti jeho bratovi, ako aj proti manželovi žalobkyne (JUDr. H.Y. H.), ktoré konanie bolo zastavené, avšak nie z dôvodu, že by nebolo preukázané, že sa uvedených skutkov nedopustil, ale z dôvodu jeho úmrtia“. Tvrdenie, že advokát G. H. bol bratom manžela žalobkyne JUDr. H. H. a zároveň, že voči JUDr. H. H. bolo vedené trestné stíhanie, ktoré bolo zastavené z dôvodu jeho úmrtia, tieto skutočnosti nie sú uvedené v žiadnom súdnom spise, v žiadnom z podaní od strán ani v rámci žiadneho listinného dôkazu, neuvádzala ich ani autorka článku v rámci svojho výsluchu ako svedkyňa a nie sú uvedené ani v napadnutom článku. Je teda zrejmé, že členovia senátu odvolacieho súdu museli tieto tvrdenia nejakým spôsobom zistiť, a to mimo rozhodovacej činnosti predmetnej veci. Členovia senátu museli mať tieto informácie týkajúce sa prejednaného sporu z iného zdroja ako zo súdneho spisu, čo zakladá ich pomer k veci. Podotkla, že G. H. nie je bratom JUDr. H. H., ale sú len menovci a zároveň voči JUDr. H. H. nebolo nikdy vedené žiadne trestné stíhanie.

14. Z uvedených skutočností má dovolací súd za to, že námietka dovolateľky nie je dôvodná, keďže zákonodarca vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu boli okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní v prejednanom spore. Keďže postupom sa rozumejú aj procesné úkony sudcov vrátane rozhodnutí, a to aj vo veci samej vrátane dôvodov rozhodnutia. Dôvody rozhodnutia nemôžu byť same o sebe dôvodom zaujatosti sudcu. Zo strany dovolateľky ide iba o rozporovanie náležitého zistenia skutkového stavu veci, keď podľa dovolateľky súd nesprávne uvádza, že Mgr. H. (advokát) bol bratom JUDr. H. (sudcu) a že konanie voči manželovi žalobkyne JUDr. H. (sudca) bolo zastavené z dôvodu úmrtia. Dovolacia námietka žalobkyne, že vo veci rozhodoval vylúčený senát, teda nie je dôvodná.

15. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP.

16. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným

výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (k bodu I. žaloby - uplatnený nárok na uverejnenie opravy)

18. Dovolateľka namietala, že sa domáhala uverejnenia opravy, súčasťou ktorej boli aj citácie rozhodnutí NS SR. NS SR sa v rámci trestného konania zaoberal aj skutkom, ktorý je popisovaný v napadnutom článku a závery NS SR popierajú žalovaným uverejnené skutkové tvrdenia. V rámci odvolania však žalobkyňa alternatívne navrhla v bode I. žaloby zamietnuť v časti obsahujúcej citáciu rozhodnutí NS SR a vyhovieť jej len vo zvyšnej časti. Odvolací súd ale napriek tomuto odvolaciemu návrhu riadne nevysvetlil, prečo by tento postup nebol možný.

18.1. K predmetnej námietke dovolací súd uvádza, že odvolací súd náležite vysvetlil vo svojom rozsudku v bode 37 na strane 23, prečo nemôže vyhovieť zmene návrhu a vypustiť časť citácie rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a vyhovieť len vo zvyšnej časti, keď uviedol, že nemôže svojím rozhodnutím nahrádzať, resp. formulovať nový text opravy. V danom prípade nie je možné vzhľadom na formuláciu návrhu opravy, ktorej text je v prevažnej miere založený práve na citácii rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (ktorých obsahom žalobkyňa preukazuje pravdivosť jednotlivých výrokov opravy) zmeniť bez ďalšieho textu opravy len jednoduchým vypustením citácie týchto rozhodnutí, tak ako to tvrdí v podanom odvolaní žalobkyňa. Námietka dovolateľky teda nie je dôvodná.

19. Dovolateľka ďalej namieta, že záver odvolacieho rozhodnutia, na strane 22 v odseku 37, druhý a tretí pododsek, že výrok, ktorý žiada žalobkyňa opraviť, sa v navrhovanom v znení v napadnutom článku nenachádza a že žalobkyňa zlúčila viacero v článku uvádzaných informácií a tvrdení, ktoré vytrháva z kontextu, že „uvedený záver odvolacieho rozhodnutia predstavuje odlišné skutkové zistenie, ako urobil okresný súd, pretože v prvostupňovom rozsudku nebolo popreté, že žalobkyňou napádané skutkové tvrdenia sa v článku nenachádzajú. Odvolací súd tak vyvodil odlišné skutkové závery z vykonaného dokazovania (z napadnutého článku priloženého k žalobe) bez toho, aby vo veci vykonal (zopakoval) dokazovanie. Odvolací súd môže dospieť k vlastnému zisteniu skutkového stavu odlišnému od toho, ktoré urobil okresný súd, avšak len za predpokladu, že dokazovanie sám zopakuje postupom podľa § 383 a § 384 ods. 1 CSP. Odvolací súd však takto nepostupoval a dokazovanie nezopakoval, čím zásadne poprel účel a význam uvedených zákonných ustanovení a uprel žalobkyni možnosť vyjadriť sa k odlišnému hodnoteniu dôkazu (napadnutého článku). Preto je odvolacie konanie postihnuté vadou podľa 420 písm. f) CSP (obdobný záver prijal NS SR v uznesení zn. 7Cdo/19/2021 z 24. 02. 2021, odseky 25. a 26.)“.

19.1. Dovolací súd uvádza, že nejde o odlišné skutkové zistenie ako tvrdí dovolateľka, ale o formuláciu petitu, keď táto zlučuje do návrhu viaceré v článku uvádzané informácie, tieto vytrháva z kontextu a následne potom v požadovanej oprave k týmto ňou vytvoreným výrokom uvádza svoje vlastné vysvetlenia. Súd prvej inštancie v bode 34 svojho rozhodnutia uviedol, že text opravy vykazuje hodnotiace úsudky čo však tlačový zákon vylučuje, musí obsahovať iba skutkové tvrdenia, rozsah opravy musí zodpovedať rozsahu napadnutých skutkových tvrdení, teda rozsah opravy musí byť

totožný alebo aspoň primeraný textu, ktorý bol uverejnený. Návrh na opravu je svojím rozsahom v značnom nepomere s uverejneným článkom. Text opravy obsahuje neporovnateľne viac slov, každý jeden odsek textu navrhovanej opravy je rozsiahlejší počtom slov ako text v uverejnenom článku. Odvolací súd nevyvodil odlišné skutkové zistenia, z kontextu dôvodov je zrejmé, že odvolací súd tvrdí, že výrok, ktorý žiada žalobkyňa opraviť sa v takomto znení napadnutom článku nenachádza (bod 37 rozhodnutia odvolacieho súdu na str. 22). Z uvedeného je zrejmé, že nie je potrebné teda opakovať dokazovania. Neobstoí ani predmetná dovolacia námietka žalobkyne.

20. Dovolateľka ďalej tvrdí, že: „Žalobkyňa sa v bode I. písm. a) odvolania konkrétne zaoberala vyššie uvedenými výrazmi v úvodzovkách a uviedla, že

- (ad 1) slová „hovorí sa“ nie sú súčasťou napadnutej časti článku,

- (ad 2) slovo „vraj“ je síce v článku použité, avšak podľa rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu (sp. zn. 8Co/411/2015 z 26. 09. 2017, odsek 17.), je rozhodujúce celkové vyznenie dotknutého prejavu. V článku sú napadnuté skutkové tvrdenia (získanie dôkazov políciou o podplácaní sudcu H. H. advokátom G. H. z peňazí jeho klientov vrátane K. R.) prezentované ako fakt. Dotknutá veta začína slovami „Polícia získala dôkazy“ teda, že uvedené skutočnosti sú preukázané. Pokiaľ autor článku „vopchá“ do jednej z troch viet slovo „vraj“, neurobí to z prezentovaného faktu hodnotiaci úsudok. Slovo „vraj“ je použité len jedenkrát pri skutkovom tvrdení o úplatku 200.000,- Sk, nie však pri ostatných napadnutých skutkových tvrdeniach (že polícia zdokumentovala odovzdávanie úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta G. H.C. sudcovi H. H.). Okresný súd mal navyše sám za to, že napádané skutkové tvrdenia sú pravdivé (odseky 34. a 36.), čiže sám dokazoval ich pravdivosť, a teda je vylúčené, aby mohol napadnutý text zároveň považovať za hodnotiaci úsudok. Rovnako žalobkyňa v bode IV. odvolania namietala, že okresný súd pri vyhodnocovaní výrokov ako hodnotiacich úsudkov zakaždým cituje úryvok dvoch až piatich slov vytrhnutých z kontextu a nevysvetľuje, prečo ich považuje za hodnotiace úsudky.

Odvolací súd sa však týmito konkrétnymi argumentmi nezaoberal a len prevzal záver okresného súdu. Ide pritom o podstatné argumenty, keďže na použití týchto slov v článku založili okresný aj odvolací súd svoj záver, že ide o polemické výroky nenapadnuteľné právom na opravu podľa Tlačového zákona. Odvolacie rozhodnutie preto nie je dostatočne odôvodnené, keďže sa vôbec nevysporiadalo s podstatnou odvolacou argumentáciou, čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces v zmysle 420 písm. f) CSP. Rovnakou vadou trpí aj prvostupňové rozhodnutie, pretože žalobkyňa všetky vyššie uvedené argumenty (k použitiu pojmov „hovorí sa“ a „vraj“) uviedla už v replike pod bodom I. 1., s čím sa okresný súd nevysporiadal. Vadu nepreskúmateľnosti prvostupňového rozhodnutia v tomto smere namietala žalobkyňa aj v závere bodu I. písm. a) odvolania, pričom odvolací súd sa s touto námietkou vôbec nezaoberal a len bez ďalšieho prebral závery okresného súdu“.

20.1. Dovolací súd má za to, že odvolací súd sa náležite vypořiadal s predmetnými námietkami, keď bod 37 svojho rozhodnutia uviedol:

„Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňi mohlo vzniknúť len vtedy právo na opravu, ak došlo k zverejneniu nepravdivého skutkového údaja, čo pri značnej časti ňou označených a namietaných informácií nie je možné. V danom texte článku sa totiž jedná o tzv. polemické výroky (výroky ktoré obsahujú slovné spojenia ako „údajne“, „vraj“, „malo by“, a pod.). Zmyslom a účelom polemických výrokov je spravidla vyjadriť kritický názor alebo nesúhlas s určitou skutočnosťou, témou, problematikou, teda vyvolať polemiku (spor) o určitej skutočnosti, téme alebo problematike, prípadne o danej skutočnosti vyjadriť určitú pochybnosť. V tejto súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že každá informácia zverejnená o konkrétnej osobe, ktorá sa môže dotýkať jej osobnostných práv, by mala mať určitý skutkový základ, z ktorého ju je možné vyvodíť. V prejednávanej veci boli týmto skutkovým základom už existujúce skoršie rozhodnutia špecializovaného trestného súdu, z ktorých autorka vychádzala pri písaní dotknutého článku. Len v prípadoch, ak je zverejnené informácie možné považovať len za „špekulácie“ bez skutkového základu, ktoré navyše vytvárajú negatívny obraz verejnosti o dotknutej osobe, potom je možné pri realizácii slobody prejavu aj v prípade použitia polemických výrazov do práva na ochranu osobnosti tejto osoby zasiahnuť (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 390/211 zo dňa 19. 10. 2011). V danom prípade však zverejnené informácie nie je možné považovať za špekulácie, keď tieto informácie vychádzali zo súdneho rozhodnutia a z dôkazov vykonaných v trestnom konaní, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní v danej

trestnej veci vychádzal (prepisy telefonických rozhovorov a svedecké výpovede). Na druhej strane autorka článku tieto skutočnosti neprezentuje ako jednoznačný fakt, o čom svedčí, že v texte použila slovné spojenia „vraj“, „hovori sa“ a pod.“ Z uvedeného je zjavné, že neobstojí ani predmetná dovolacia námietka dovolateľky.

21. Dovolaťka ďalej tvrdí, že „Odvolací súd pri prijatí záveru, že napádané tvrdenia čerpala autorka článku z obsahu súdneho rozhodnutia, úplne opomenul odvoláciu argumentáciu žalobkyne v bode I. písm. d) odvolania (od predposledného odseku na strane 5 po tretí odsek na strane 7), v rámci ktorej vysvetlila, prečo uvedené informácie nemohla autorka článku čerpať zo súdneho rozhodnutia ani z informácii od štátnych orgánov. Žalobkyňa konkrétne poukázala na stav vyššie uvedeného trestného stíhania v čase, kedy vyšiel napadnutý článok, a to po druhom zrušení odsudzujúceho rozsudku zo strany NS SR, pričom NS SR opakovane uviedol, že v spise sa nenachádza ani jeden relevantný dôkaz o súčinnosti sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, teda aj sudcu JUDr. H. H., na trestnej činnosti. V tomto štádiu nemôže byť médiami verejnosti prezentované napadnuté skutkové tvrdenie, podľa ktorého polícia o súčinnosti JUDr. H. H.C. na uvedenej trestnej činnosti získala dôkazy a odovzdávanie úplatkov H. H. zdokumentovala. Svedkyňa (autorka článku) v rámci svojho výsluchu uviedla, že poznala obsah zrušujúceho rozsudku NS SR, v článku však napriek tomu uviedla opak a úplne odignorovala aktuálne štádium trestného konania. Pokiaľ by autorka článku napadnuté skutkové tvrdenie použila v štádiu trestného konania, v ktorom bol vydaný právoplatný odsudzujúci trestný rozsudok, nebolo by jej možné nič vyčítať. Keď je však napadnuté skutkové tvrdenie publikované vo vyššie uvedenom štádiu trestného konania, nemôže byť považované za pravdivé z pohľadu Tlačového zákona. Takýto prístup autorky článku, ktorá poznala obsah zrušujúceho rozhodnutia a napriek tomu uviedla opačný záver, predstavuje zlý úmysel novinára poškodiť osobu, o ktorej píše.

Vyššie uvedená odvolacia argumentácia žalobkyne je podstatná pre rozhodnutie vo veci, pretože vyvracia záver odvolacieho súdu, že autorka článku šírla informácie poskytnuté orgánmi štátu, a teda nenesie zodpovednosť za ich pravdivosť. Išlo pritom o konkrétnu argumentáciu popisujúcu osobitosť prejednávanej veci (časové hľadisko). Postup odvolacieho súdu, ktorý sa s touto argumentáciou vôbec nevysporiadal, zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP a došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces“.

21.1. Aj s predmetnou dovolacou námietkou sa náležite vypořiadal odvolací súd, keď v bode 37 svojho rozsudku uviedol: „Navyše namietané tvrdenia čerpala autorka článku (novinárka) z obsahu súdneho rozhodnutia; v tomto smere je vo všeobecnosti akceptovaný a v súlade s judikaturou súdov SR a EŠLP záver, podľa ktorého novinári nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, vrátane vedúcich zamestnancov štátnej a verejnej správy, a teda aj informácie, ktoré sú obsahom súdnych rozhodnutí, pretože je to ich úloha a poslanie. Žalovaný preto s ohľadom na zdroj, z ktorého čerpal namietané informácie, mal rozumné dôvody sa spoliehať na ich pravdivosť“. Ani predmetná dovolacia námietka dovolateľky nie je dôvodná.

22. Dovolaťka ďalej namietala, že: „Pokiaľ okresný súd vykonal dôkaz, ktorý žiadna zo strán nenavrhol a na tomto dôkaze založil svoje rozhodnutie v prospech žalovaného, ide o nesprávny procesný postup, ktorý má za následok porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces, konkrétne rovnosť strán, kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní. Takýto dôkaz je preto procesne neprípustný a súd z neho nemôže vychádzať“.

Odvolací súd sa však nevysporiadal s podstatou námietky žalobkyne, že uvedený dôkaz si okresný súd vyžiadal z vlastnej iniciatívy bez návrhu strán. Pri posudzovaní tejto námietky nie je podstatné, či strany mali tento dôkaz k dispozícii alebo či sa k nemu mohli vyjadriť, pretože tu ide o úplne iné procesné právo sporových strán - vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Žalobkyňa však namietala porušenie procesných noriem v otázke dôkaznej iniciatívy, ktorú na seba neprípustne prevzal okresný súd. S touto podstatnou odvolacou námietkou sa odvolací súd nevysporiadal“. Išlo o vykonanie dôkazu - rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB - 3Tš/25/2006 - 2315 zo dňa 26. 06. 2019.

22.1. Dovolaťka súd uvádza, že s predmetnou námietkou sa náležite vypořiadal odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, keď v bode 46 rozsudku uviedol: „V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že to bola práve žalobkyňa, ktorá sama založila do spisu ako listinný dôkaz rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1TdoV/16/2011, ktorým zrušil rozsudok Špeciálneho súdu Pezinok,

pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2008, č. k. BB - 3TŠ/25/2006, ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 3To/10/2016 z 31. 1. 2018, ktorým zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica č. k. BB - 3TŠ/25/2006 - 2315 zo dňa 22. 2. 2016.

Následne bolo v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vo veci vedenej pod sp. zn. BB-3TŠ/25/2006 opätovne rozhodnuté, pričom na tento rozsudok poukazoval právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 12. 12. 2019. K tomuto rozsudku sa vyjadroval aj zástupca žalobkyne, keď informoval súd a zástupcu žalovaného, že voči rozsudku obžalovaní podali odvolanie, o ktorom doposiaľ nie je rozhodnuté, pričom dodal, že v čase publikovania článku toto odsudzujúce rozhodnutie ešte neexistovalo. Na uvedené následne právny zástupca žalovaného uviedol, že k rozsudku, na ktorý sa pýtal sp. zn. BB-3TŠ/25/2006, poukazuje, že skutočnosti sú uvedené aj v odôvodnení tohto rozsudku, kde sa uvádza, že existujú nahrávky telefonických hovorov, z ktorých je celkom zrejmé, že niečo také prebehlo, a to na stranách 29 až 30 predmetného rozsudku. Na uvedené reagoval zástupca žalobkyne, ktorý uviedol, že špecializovaný trestný súd nevykonával žiadne nové dokazovanie a NS SR dvakrát zrušil prechádzajúce rozhodnutia zo skutkového základu.

Z uvedeného je potom jednoznačné, že obe strany disponovali predmetným rozsudkom (čo napokon potvrdila aj samotná žalobkyňa, ktorá v samotnom odvolaní uviedla, že si rozsudok zaobstarala), poukazovali naň a odvolávali sa na jeho obsah, preto nie je dôvodná argumentácia o tom, že vykonanie tohto dôkazu ani jedna strana sporu nenavrhol, keď obe strany sporu z jeho obsahu vychádzali a sa k nemu vyjadrovali.

Na základe uvedeného potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie neporušil právo žalobkyne na spravodlivý proces, keď pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26. 6. 2019“.

22.2. Z uvedeného je zrejmé, že ani predmetná dovolacieho námietka žalobkyne nie je dôvodná.

23. Dovolateľka ďalej namietala, že: „Odvolací súd však nereagoval na konkrétne skutkové námietky žalobkyne uvedené v odvolaní, a to v bode I. písm. d) (od predposledného odseku na strane 7 po predposledný odsek na strane 9), kde žalobkyňa namietala, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná pravdivosť skutkového tvrdenia napádaného v časti I. žaloby, a to z nasledovných dôvodov. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa nezaoberal uvedenými konkrétnymi námietkami žalobkyne ohľadom nesprávneho zistenia skutkového stavu a len všeobecne skonštatoval, že tento odvolací dôvod nebol naplnený, je nedostatočne odôvodnené (arbitrárne), čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP“.

23.1. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa v predmetnej námietke venoval a náležite odôvodnil v bode 47 svojho rozhodnutia, keď uviedol: „Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení druhého dielu CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil“.

23.2. Dovolací súd má za to, že aj predmetná dovolacia námietka žalobkyne nie je dôvodná.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (uplatnený nárok na uverejnenie opravy I. bod)

24. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

25. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je

dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

27. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

28. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

29. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

30. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou nastolená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

31. Dovolateľka nastolila v dovolaní právnu otázku, od vyriešenia ktorej podľa jej názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci, pričom nesprávnym riešením danej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Nastolila právnu otázku „že pri strete práva na slobodu prejavu (žalovaného) na jednej strane a ochranu cti, dôstojnosti a súkromia, resp. ochranu osobnosti (manžela žalobkyne) na strane druhej, je potrebné vykonať test proporcionality spočívajúci v zodpovedaní otázok KTO?, O KOM?, ČO?, KDE?, KEDY? a AKO? uverejnil spornú informáciu“. Dovolateľka síce zrozumiteľným spôsobom uviedla v dovolaní konkrétnu právnu otázku, avšak dovolací súd má za to, že takto položenú otázku odvolací súd neriešil a zároveň na jej vyriešení rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo, t. j. vo vzťahu posudzovanej veci ju tak nemožno považovať za

rozhodujúcu. Dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade iba právnu teoretickú povahu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie relevantnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Uplatnený dovolací dôvod tak nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (bod II. žaloby - oprava nepravdivého skutkového tvrdenia).

32. Dovolateľka namietala, že: „V bode II., v rámci ktorého žalobkyňa žiadala uverejnenie opravy nepravdivého skutkového tvrdenia, že JUDr. H. H. ako sudca prepustil Č. P. z väzby na slobodu, pričom pravdivým skutkovým tvrdením je, že menovaného JUDr. H. H. nikdy z väzby na slobodu neprepustil, neobsahuje prvostupňové rozhodnutie žiadne odôvodnenie.

Žalobkyňa úplnú absenciu dôvodov k bodu II. žaloby namietala aj v odvolaní (v rámci bodu II. odvolania), avšak odvolací súd sa s touto námietkou vôbec nezaoberal, čím zaťažil vadou nepreskúmateľnosti aj odvolacie rozhodnutie, keďže nedal žalobkyni odpoveď na podstatnú odvolaciu námietku“.

33. K predmetnej dovolacej námietke dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa s predmetnou námietkou zaoberal v bode 34 svojho rozhodnutia, kde uvádza: „Súd poukazuje na skutočnosť, že samotné znenie opravy nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom a text opravy vykazuje hodnotiace úsudky napr. „zatiaľ nie je zjavné“, „mal údajne intervenovať“, „polícia mala zdokumentovať“ a pod., a citáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. V zmysle tlačového zákona však znenie opravy nemôže obsahovať žiadne hodnotiace úsudky, ale iba skutkové tvrdenia. Taktiež nemôže obsahovať žiadne názory a komentáre žiadateľa. Tak isto rozsah opravy musí zodpovedať rozsahu napadnutých skutkových tvrdení, teda rozsah opravy musí byť totožný alebo aspoň primeraný textu, ktorý bol uverejnený. Znenie petitu žaloby je totožné so znením žiadosti o uverejnenie opravy, ktorú doručila žalobkyňa žalovanej strane. Súd žalobu zamietol aj z toho dôvodu, že návrh na opravu je svojím rozsahom v značnom nepomere s uverejneným článkom, keď obsahuje citácie rozhodnutí, ktoré však nie je ani presné vymedzené úvodzovkami. Článok, ktorý bol publikovaný a ktorý je predmetom tohto konania pritom neobsahuje žiadne odkazy a citácie súdnych rozhodnutí. Súd má za to, že žalovaná strana pokiaľ neuverejnila opravu v takom znení v akom ju žiadal uverejniť žalobca, urobila tak v súlade so zákonom, keď text obsahuje neprípustné hodnotiace úsudky. Text opravy obsahuje neporovnateľne viac slov. Každý jeden odsek textu navrhovanej opravy je rozsiahlejší počtom slov ako text v uverejnenom článku a keďže Tlačový zákon striktné určuje spôsob a rozsah opravy. Navyše súd poukazuje na skutočnosť, a tak ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Špecializovaného súdu Pezinok pracovisko Banská Bystrica, sa skutkové tvrdenia autorky článku zakladajú na pravde, keď bolo v trestnom konaní preukázané, a to prepisom zvukového záznamu zaznamenaného v budove Krajského súdu Banská Bystrica, že sudca JUDr. H. H. s bližšie nestotožnenou osobou (E.) žiadal, aby pustil osobu menom R., že bude na pivo a v ďalších rozhovoroch so sudcom H. na rozhodnutí vo veci a ak to bude mať niekto iný, tak to bude problém. V napádaných skutkových tvrdeniach, na ktoré žalobkyňa požaduje opravu, sa teda preukázalo, že sa zakladajú na pravde a navyše samotná autorka sa v ich obsahu používa slová ako „vraj“ alebo „hovorí sa“. Súd žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol, ako aj z dôvodu že text opravy obsahuje hodnotiace úsudky, ktoré oprava obsahovať nemôže“.

33.1. Odvolací súd na predmetnú námietku reaguje v bode 37 svojho rozhodnutia, kde uvádza: „Vo vzťahu k prvému výroku, ktorého opravu žalobkyňa žiada, cit.: „sudca JUDr. H. H. na základe telefonátu s kolegom mal vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta Mgr. G. H. od brata J. R. prepustenie Č. J. R. z väzby“, odvolací súd v prvom rade uvádza, že v znení, v akom ho žalobkyňa v podanom návrhu uvádza, sa takýto výrok v článku nenachádza, žalobkyňa sama zlúčila do tohto výroku viacero v článku uvádzaných informácií a tvrdení. Obdobne aj ďalšie tvrdenie, že: „JUDr. H. H. ako sudca prepustil Č. P. z väzby na slobodu“ nie je v žalobkyňou uvádzanom znení súčasťou dotknutého článku.

V oboch prípadoch žalobkyňa parafrázuje a zlučuje do návrhu viaceré v článku uvádzané informácie, tieto vytrháva z kontextu a následne potom v požadovanej oprave k týmto ňou vytvoreným výrokom, uvádza svoje vlastné vysvetlenia. Žalobkyňa navyše v požadovanej oprave cituje celé pasáže rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorým však tento súd vo veci nerozhodol, keď vec vrátil špecializovanému trestnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ak žalobkyňa v žiadosti o uverejnenie tlačovej opravy požaduje uvedenie citácie celých pasáží rozhodnutia NS SR, v podstate požaduje doplnenie predmetného článku, čo však Tlačový zákon v rámci inštitútu tlačovej opravy neumožňuje. Z ustanovenia § 7 ods. 3 Tlačového zákona totiž vyplýva, že predmetom, resp. dôvodom tlačovej opravy môže byť iba nepravdivé tvrdenie a nie neuvedenie údajov, ktoré sú podľa subjektívneho názoru žiadateľa o tlačovú opravu relevantné“.

33.2. Dovolací súd má za to, že aj predmetná námietka dovolateľky nie je dôvodná.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (k bodu III. žaloby - odpoveď k pravdu skresľujúcim skutkovým tvrdeniam).

34. Dovolateľka namietala, že: „V odseku 41. na strane 25 odvolacieho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že odpoveď žalobkyne nespĺňa podmienku § 8 ods. 1 Tlačového zákona, pretože sa neobmedzila len na popretie, doplnenie, spresnenie alebo vysvetlenie skutkových tvrdení v článku, nakoľko obsahuje zmiešané úsudky a je koncipovaná ako „list“.

Žalobkyňa považuje tento záver za nepreskúmateľný, pretože v odvolacom rozhodnutí (v odseku 41. ani v žiadnej inej časti) odvolací súd nevysvetľuje, ktoré časti odpovede žalobkyne a prečo nespĺňajú podmienky Tlačového zákona. Odvolací súd sa totiž vôbec nezaobrá konkrétnymi skutkovými tvrdeniami napádanými žalobkyňou v predmetnej veci ani konkrétnym navrhovaným textom odpovede v bode III. žaloby, v rámci ktorého žalobkyňa vysvetľuje, v čom sú napádané skutkové tvrdenia pravdu skresľujúce“.

34.1. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa vôbec nevysporiadalo s vyššie uvedenou konkrétnou argumentáciou žalobkyne rozoberajúcou, ktoré časti odpovede predstavujú jednotlivé konkrétne zákonné náležitosti. Keďže sa odvolací súd aj s odkazom na odvolacie námietky žalobkyne nevenuje konkrétnym napádaným skutkovým tvrdeniam uvedeným v článku ani konkrétnym pasážam odpovede navrhovanej žalobkyňou, je jeho záver, že odpoveď nespĺňa zákonné náležitosti, všeobecný a arbitrárny.

Taktiež sa odvolací súd riadne nevysporiadal s námietkou nesprávneho právneho posúdenia (aplikovanie nesprávneho časové znenie § 8 ods. 4 Tlačového zákona), keď sa v odseku 48. odvolacieho rozhodnutia síce stotožnil s tým, že okresný súd citoval neúčinné ustanovenie Tlačového zákona (s vynechaním náležitosti odpovede „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“), zároveň však dodal, že táto nesprávnosť nemala nijaký vplyv na dôvody zamietnutia žaloby. Odvolací súd sa pri tom opomenul vysporiadať s odvolacou argumentáciou žalobkyne, že sporné časti odpovede vytýkané okresným súdom, predstavovali práve uvedenú povinnú zákonnú náležitosť „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“. Pokiaľ okresný súd aplikoval nesprávne časové znenie zákona (ktoré túto náležitosť neobsahovalo), je zrejmé, že ním vytýkané slovné spojenia obsiahnuté v žalobkyňou navrhovanej odpovedi (ktoré predstavovali práve uvedenú zákonnú náležitosť odpovede) považoval mylne za nezákonné. Preto sa odvolací súd nedostatočne vysporiadal s odvolacou námietkou žalobkyne o tom, že prvostupňové rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

34.2. Odvolací súd sa v bode 41 svojho rozhodnutia náležite vysporiadal s námietkou dovolateľky, keď uvádza: „Odpoveď, ktorú však žalobkyňa žiadala uverejniť, túto podmienku nespĺňa, nakoľko odpoveď obsahuje zmiešané úsudky a je koncipovaná v podstate ako „list“ obsahujúci názorovú reakciu žalobkyne na prácu autorky článku z redakcie týždenníka a na to ako jej prácu vníma čitateľ. Z celého textu odpovede je zrejmé, že odpoveď obsahuje aj hodnotiace úsudky a žalobkyňa tak nereagovala len na skutkové tvrdenie, ktoré obsahoval článok. Žalobkyňa sa v zmysle tohto ustanovenia tlačového zákona mala obmedziť len na popretie, doplnenie, spresnenie alebo vysvetlenie skutkového tvrdenia v článku. Keďže táto podmienka nebola splnená, súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že žalovanému nevznikla povinnosť zverejniť odpoveď podľa Tlačového zákona“.

34.3. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia (aplikovanie nesprávneho časového znenia § 8 ods. 4 Tlačového zákona, tak odvolací súd sa s touto námietkou náležite vysporiadal v bode 48

svojho rozhodnutia, keď uviedol: „Žalobkyňa v podanom odvolaní poukazovala na nesprávnu citáciu znenia ust. § 8 ods. 3 Autorského zákona, nakoľko súd prvej inštancie citoval z podanom rozhodnutí znenie § 8 ods. 3, ktoré v čase uverejnenia dotknutého článku bolo neúčinné, nakoľko bolo zmenené novelou autorského zákona. Avšak treba uviesť, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, napriek tomu, že citoval uvedené (neúčinné) ustanovenie, pri svojom rozhodovaní žalobu v tejto časti zamietol z iných dôvodov. Skutočnosť, že do uvedeného ustanovenia, ktorého znenie bolo rovnaké s predchádzajúcim znením, okrem toho, že do textu boli navyše vložené slová, cit.: „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“, nemala nijaký vplyv na dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol a nemá za následok ani nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.“

34.4. Dovolací súd má za to, že ani predmetná dovolacia námietka žalobkyne nie je dôvodná.

35. Dovolateľka ďalej namietala, že: „V odseku 42. odvolacieho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že Tlačový zákon vyžaduje na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď nielen preukázanie, že dotknutý článok obsahoval neúplné skutkové tvrdenie, ale aj, že toto tvrdenie sa dotklo cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne. V závere odseku 44. a v odseku 45. uzatvára, že nebolo preukázané, že napádané výroky prekročili hranicu všeobecne uznávaných zásad slušnosti a žalobkyňa nepreukázala, že by sa ňou napádané skutkové tvrdenia objektívne dotkli cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne.

Odvolací súd týmto záverom vydal prekvapivé rozhodnutie, pretože na tomto dôvode nebolo založené prvostupňové rozhodnutie ani takáto námietka nebola vznesená zo strany žalovaného. Jeho postup predstavuje porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces a zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP, keďže žalobkyňa sa k tomuto dôvodu, na ktorom je založené odvolacie rozhodnutie, nemohla vyjadriť a prezentovať vlastnú argumentáciu, prípadne dôkazy, keďže sa o ňom prvýkrát dozvedela až pri doručení odvolacieho rozhodnutia.“

35.1. Zároveň sa odvolací súd pri prijatí tohto záveru nevysporiadal s odvolacou argumentáciou žalobkyne, ktorá na strane 13, druhý odsek odvolania (pri analyzovaní, ktorá časť odpovede predstavuje ktorú zákonnú náležitosť opravy podľa § 8 Tlačového zákona) výslovne uvádza, v čom sa napadnuté skutkové tvrdenia dotýkajú cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby (manžela žalobkyne), a to spájanie JUDr. H. H. s trestnou činnosťou, ktorej sa nedopustil (predposledná veta odpovede). Tvrdenie o tom, že sa niekto akýmkoľvek spôsobom podieľal na trestnej činnosti, by ako zásah do cti bez ďalšieho nepochybne objektívne posudzovala každá osoba, obzvlášť sudca. Nevysporiadanie sa s konkrétnou argumentáciou žalobkyne, v danom prípade popierajúcou vyššie uvedený záver odvolacieho súdu, rovnako zakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Popísanie, v čom sa napadnuté skutkové tvrdenia dotýkajú cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne, je súčasťou samotného textu navrhovanej odpovede, teda aj petitu III. žaloby, čo odvolací súd pri prijatí svojho záveru absolútne odignoroval.

35.2. Súd prvej inštancie sa náležite vypořiadal s predmetnou námietkou v bode 35 a 36 svojho rozsudku, kde uvádza:

„35. Ďalej súd skúmal obsahovú stránku žiadosti o uverejnenie odpovede, z hľadiska splnenia náležitostí stanovených v § 8 ods. 4 tlačového zákona. V danom prípade žalobkyňa síce žalovanému oznámila znenie odpovede, ale toto vzhľadom k jeho obsahu a štruktúre nezodpovedalo požiadavkám tlačového zákona, nakoľko žalobkyňa v ňom opätovne uvádzala hodnotiace úsudky napr. „uverejnenie môže vyvolať dojem, že s útokmi“ alebo „mal iniciovať útok“ aj „mohli vadíť aj“ taktiež „mohol mať JUDr. H. H. niečo spoločné“ prípadne „naznačovaná spojitosť“ a „nebol s údajným podozrením nikdy ani obvinený“. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného nielen s poukazom na uplatnené právo na opravu, ale aj v ďalšom v súvislosti uplatneného práva na odpoveď, kde bez ďalšieho súd uvádza, že autorka predmetného článku aj v tejto časti resp. posledného výroku uvádza hodnotiace úsudky napr. „mohli vadíť aj súdnictvu“, „musela čeliť mafiánskemu zastrašovaniu“ alebo „vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne“ taktiež „bos úradoval aj z väzenia“ a podobne. Tak ako pri práve na opravu, tak aj pri uplatnenom nároku žalobkyne na odpoveď súd uvádza, že ani žalobkyňou uplatnená odpoveď nebola svojím rozsahom primeraná textu v spojitosti skutkovým tvrdením a z neho vyplývajúcim hodnotiacim úsudkom Vzhľadom k tomu, že len takto vymedzený obsah žiadosti o zverejnenie odpovede je hmotnoprávnym predpokladom úspešného uplatnenia nároku na súde, súd žalobu žalobkyne zamietol.

36. Súd žalobu zamietol aj z dôvodu, že všetky uvádzané skutočnosti boli v článku pravdivé. Išlo o komentár reflektujúci celospoločenské dianie a previazanie v tom čase podsvetia s advokáciou s nitkami do justície. Skutkové tvrdenia obsiahnuté v článku boli pravdivé a hodnotiace úsudky mali základ v skutočných a pravdivých dejoch.“

35.3. Odvolací súd sa predmetnou námietkou zaoberal a náležite sa s ňou vypořiadal v bodoch 42, 43, 44 a 45, kde uvádza:

„43. Vzhľadom na charakter média, ktoré zverejnilo vyššie uvedené články, je jednoznačné, že obsah výrokov bol „komerčný“. Bez ohľadu na charakter uvedených výrokov však odvolací súd uvádza, že právo na slobodu prejavu neplatí len pre „informácie“ alebo „myšlienky“ prijímané priaznivo, či považované za neškodné alebo nedôležité, ale aj pre tie, ktoré sú nepríjemné, šokujú, či znepokojujú akúkoľvek skupinu spoločnosti. Navyše, sloboda tlače sa taktiež vzťahuje na preháňanie alebo dokonca provokáciu (pozri De Haes a Gijssels proti Belgicku, 24. februára 1997, ods. 47, Správy o rozsudkoch a rozhodnutiach 1997-I). „Je treba súhlasiť s názorom o práve a povinnosti periodickej tlače a informačných prostriedkov vôbec informovať o skutkoch nesúcich znaky trestnej činnosti, ktoré v súvislosti so svojou závažnosťou vzbudzujú oprávnený záujem verejnosti“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/82/04 a rovnako rozsudok Európskeho súdu News Verlag GmbH & CoKG proti RAKÚSKU z roku 2000).

44. Z obsahu a charakteru sporného článku je zrejmé, že jeho cieľom nebolo iba stroho podať informáciu o predmetných udalostiach, avšak ich cieľom nepochybne bolo čitateľov zaujať, či dokonca šokovať. Samotná snaha žalovaného zaujať, či šokovať čitateľov, ktorej motívom nebolo (aspoň to nebolo v konaní preukázané) hanobenie, či zneuctenie osoby manžela žalobkyne, nepredstavuje za zistených okolností tzv. excus, teda vybočenie z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného legitímneho účelu (cieľa), ktorým je v danom prípade poukázanie na správanie sa sudcu krajského súdu, ktoré podľa názoru autorky článku nezodpovedá požiadavkám, ktoré sú na sudcov kladené, vzhľadom na ich postavenie verejných činiteľov a (osobitne) členov najvyšších (v širšom zmysle) justičných inštitúcií v štáte. Vecou verejnou je totiž nepochybne činnosť a správanie sa sudcov, najmä v súvislosti s výkonom ich funkcie, ktoré môže byť verejne posudzované, a ak ide o hodnotiace úsudky, t.j. kritiku, ide o kritiku dovolenú a takéto osoby potom musia akceptovať aj väčšiu mieru kritiky v súvislosti s ich správaním a s výkonom ich funkcie.

Odvolací súd, s poukazom na vyššie uvedené, konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, že by uvádzané výroky prekročili hranicu všeobecne uznávaných zásad slušnosti a žalobkyňa ničím nepreukázala, že by ňou označené skutkové tvrdenia sa objektívne dotkli cti, dôstojnosti alebo súkromia jej manžela, preto nedošlo k naplneniu podmienok na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď v zmysle § 8 ods. 1 Tlačového zákona a žaloba je aj v časti uplatneného nároku na zverejnenie odpovede nedôvodná.

Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o výroky uverejnené o JUDr. H. v spornom článku, nemožno dospieť k záveru, že by autorka článku čitateľovi použitými formuláciami podsúvala informácie, ktoré by spochybňovali výsledky trestných konaní vedených proti jeho bratovi ako aj proti samotnému manželovi žalobkyne, ktoré konanie však bolo zastavené, avšak nie z dôvodu, že by bolo preukázané, že sa uvedených skutkov nedopustil, ale z dôvodu jeho úmrtia. Obsah článku nenasvedčuje ani tomu, že by cieľom autorky bolo znevážiť osobu žalobcu (teda, že by išlo zo strany vydavateľa o zlý úmysel).“

35.4. Dovolací súd teda uzatvára, že nejde o prekvapivé rozhodnutie a nedošlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (k bodu III. žaloby).

36. Dovolateľka k predmetnému dovolaciemu dôvodu uvádza, že v predmetnej veci odchýlil odvolací súd, je špecifikovaná v odseku 14. uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/187/2017 pod bodom a), či v prípade viacerých skutkových tvrdení obsiahnutých v žiadosti o uverejnenie odpovede treba pri skúmaní splnenia podmienok takejto žiadosti klásť dôraz na formálnu stránku žiadosti alebo na jej obsahovú stránku (kontext celého obsahu žiadosti). V odseku 31. uvedeného rozhodnutia prijal NS SR záver, že sa nestotožňuje so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého sa žalobca v tam uvedenej veci neobmedzil len na skutkové tvrdenia a jeho odpoveď obsahuje hodnotiace úsudky, pričom v dôsledku neopodstatnene zdôraznenej formálnej stránky odvolací súd nesprávne posúdil otázku súladu

navrhovaného znenia odpovede so zákonom a nezohľadnil, že v navrhovanej odpovedi išlo o žalobcove skutkové tvrdenia, ktorými sa snažil žalovanou zverejnené skutkové tvrdenia a snažil sa ich uviesť na pravú mieru.

37. Dovolateľka nastolila v dovolaní právnu otázku, od vyriešenia ktorej podľa jej názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci, pričom nesprávnym riešením danej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľka síce zrozumiteľným spôsobom uviedla v dovolaní konkrétnu právnu otázku, avšak dovolací súd má za to, že takto položenú otázku odvolací súd neriešil a zároveň na jej vyriešení rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo, t. j. vo vzťahu k posudzovanej veci ju tak nemožno považovať za rozhodujúcu. Dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade iba právno-teoretickú povahu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by neviedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie relevantnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Uplatnený dovolací dôvod tak nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

38. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie je v časti namietajúcej vadu znátočnosti konania podľa § 420 písm. e), f) CSP prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

39. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.